

PUSTIK vaš buti nacionalne konsilenge nacionalne minoritetjenge ani Republika Srbia

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Ministrisbe vaš manuškane thaj minoritetjenge
hakaja thaj amalikano dijalogi

PUSTIK

vaš

**buti nacionalne konsilenge nacionalne minoritetjenge
ani Republika Serbia**

Alav inkljistikasko pe dasikani čhib: Priručnik za rad nacionalnih saveta nacionalnih manjina u Republici Srbiji

Kava inkljistikasko lil si gatisardo talo finansijako ažutisaripe Evropaće unijatar thaj Evropaće Konsilestar. Dičhimata save si sikade ande leste si talo udžilipe autorendar thaj či sikaven trubulimasa ašunimašče gindimašče dičhimata Evropaće unijatar jal Evropaće Konsilestar.

Dino si inkaldipe (džike 500 alava), vi paše komercijalne kotora, tale činavimata te avel arakhardo biuladipe thaj sastipe tekstosko, te o inkladipe či hasnarelpes avrjal fundosko gîndipe (konteksto), te či del čuče informacije jal te po varesavo aver varo anel đinavimatares pe gîndimata save či trubul pala leski natura, inčaripe jal baripe tekstosko. Teljaripe tekstosko si trubulipe te liparelpes ande sa jekh vrjama po kava varo: „© Konsilo Evropako, 2022.“ Sa aver rodimata pala inkaldipe/nakhavipe jekh kotoresko thaj sasto teksto, trubullipe si te bičhalenpes po Direktorato pale komunikacije, Evropako Konsilo (F-67075 Strasbourg Cedex ili po publishing@coe.int).

Sa aver ramosarimata save si phangle pala kava inkljistikasko lil trubun te bičhalenpes pe adresa: Direktorato pale demokratija Evropaće Konsilstar, Kotor palo maripe opral svato rucimasko thaj khetanimasko bučaripe.

E-mail: Horizontal.Facility@coe.int

Dizajn thaj lačhardipe:
Dosije Studio, Beograd

© Konsilo Evropako, aprilo 2022. Sa orturja inčardine. Dino Evropaće unijaće tale činavimata.

M O T H O V D I P E

KHUVIPE	1
1. RESO THAJ LABARIPE PUSTIKAKI	2
2. SASUTNE LEPARNIPE	3
3. STATUSNO PUČHIPE NACIONALNE KONSILJENGO NACIONALNE MINORITETJENGE	4
4. FINANSIRIPE NACIONALNE KONSILJENGO	22
5. NACIONALNO KONSILJA ANO SEKTORI EDUKACIAKO	24
5.1. Devipe gndipa	26
5.2. Devipe bahamja	36
6. NACIONALNE KONSILJA ANO SEKTORI OFICIELNO LABARIPE ČHIBJAKO THAJ LILESKO	42
6.1. Korkorutno pratsavipe	44
6.2. Devipe propozalja	47
7. NACIONALNE KONSILJA ANO SEKTORI KULTURAKO	55
7.1. Anavipe dženengo ko direkciako šerutnipe	56
7.2. Devipe gndipja	57
8. NACIONALNE KONSILJA ANO SEKTORI INFORMIŠIBASKO	65
9. NACIONALNE KONSILJA THAJ BIPHANGLUTNE ORGAJNA	73
9.1. Uluvutno dizutnengo	73
9.2. Pačhavutno vaš uluvipe vortojuridikanipe	77

KHUVIPE

Republika Srbia ake lungo vakhtesko periodi bidujndipasko thaj konkretikano sikhavela piri pratsavutnipe thaj orjentišipe ko pherdo, povakhtuno thaj efikasno uluvipe tromalipe thaj hakaja dženutnenge nacionalne minoritetjenge save ando olate dživdinena.

Phandutno kotor odole orjentišipasko sito bičhinavdo barjaripe thaj lačaripe juridikako rami savo resela adikharipe individualno thaj kolektivno identiteti dženutnengo nacionalno minoritetjengo.

Phendutno anglunipe ano normativno niveli ano jekhvakhti semninelabaripe gendosko juridikane norme, olengo kompleksipe, sar ini konekcie maškhar olende. Vaš odova kerelape sakodivutno buti te anglunisarenpe juridikake norme, kupate thaj jekhvaktuno, dikhlarelape thaj lačarelape ano olengo labaripe. Jekh kotar odola bukja sito keripe akala Pustikako. Olako labaripe trubul te anol dži odova kaj nacionalne konsilja kerena publikake bukja pedo jekha jekh efikasno thaj kerdutnipasko čhandipe.

Von siton thaj kerena buti ano dinamikako amalipasko thaj juridikako maškharipe, savo butvar pharuvinelape, dajdrom biphando kotar olengo manglipe thaj interesja, so sa šaj te kerol efekti thaj majbutvar sila efekti pedo olengi buti, bi dikhipa sito mi lafi kotar reslipa hakajengo jase keripe obligaciengo.

Vaš odova kontinuirimo zoralipe thaj lačaripe institucionalno kapacitetja kotar baro moldipe vaš avutnipaski realizacia thaj uluvipe vestipe thaj hakaja dženutnengo nacionalno minoritetjengo, sar ini olengo podur buti. Poulavdipe, zoralipe thaj lačardipe institucionalno kapacitetja nacionalno konsiljengo nacionalno minoritetjengo save trubul te ovelolen pratsavutni rola ano uluvipe thaj reslipe hakajengo pere dženutnenge.

1. RESO THAJ LABARIPE PUSTIKAKO

Akaja Pustik na rodela te ovol bitrujalutno kotor akademikane jase teoretikane diskusiengo. Olako fundono reso te ovol mištípasko vastušej nacionalne konsiljenge nacionalne minoritetjenge, jase olenge reprezentatjenge thaj dženenge, sar forma ažutípaski thaj devipedumo, te del praktikane direktie thaj turvinutnipe save dži akana na sine jase si ama nane kerdile ano jekhutno thaj sasutnolelutno čhandipe.

Fundoni funkcia Pustikaki sitoј kaj beneficijarengе resela kaj ano jekh than arakhena praktikane misalja aktjengo save nacionalno konsilja nacionalno minoritetjengo, ano jekhavazipe normenca, šaj te anen, sar ini turvinutnipe save adamja thaj aktivipe mangelape te len sar ko vakhti, pherdo thaj efikasno kerena disave kotar publikake bukja save olenge dendile. Uzo ažutipe Pustikako nacionalno konsilja nacionalno minoritetjenge šaj, uzo minimalno pherdipe thaj pharuvipe dendutne aktjengo e konkretikane gendjenca, lokhe thaj efikasno resena olenge dende publikake bukja.

Reso savi Pustik mangela te astarol sito kaj sa jase baro butipe interesuime nacionalno konsilja nacionalne minoritetjenge olaka labaripa astarela so šaj pobaro stepeni efikasibasko ano keripe publikake bukja, uniformišibasko ano rodipe ko kompetentno raštrake orgajna thaj keripe save siton ano rami e misaljenca majšukhar praksa, a ano reso astaripe majuče maškharthemutne standardja.

2. GENERALNO LEPARNIPE

Ministribe vaš manuškane thaj minoritetjenge hakaja thaj amalikano dialogi keriba bukja kotar pere kompetencie, dikhlardja kaj, palem leiba pharuvipe thaj džipherdipe seti so si minoritetjenge kanunja thaj realizuipe alosaripe vaš nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge 2018. berš, egzistirinela manglipe kaj disave kotar majmoldikane pučhipe phande kotar buti nacionalne konsiljenge nacionalne minoritetjenge precizno lačarenpe, te delpe akcenti thaj te sikhavenpe pe praktikano čhandipe.

Ano rami projektesko Konsili Evropako thaj Evropako uniako-Promocia averaveripasko thaj jekhjehhipasko-kerdilo ini akaja pustik prekal sektorja ano save nacionalno konsilja kerena pere publikake bukja e modeljenca akatjengo.

3. STATUSNO PUČHIPE NACIONALNE KONSILJENGE NACIONALNE MINORITETJENGE

Kana sito lafi kotar juridikani natura nacionalne konsiljenge nacionalne minoritetjenge, ano publikako labaripe jekhajekh siton fraze "trupo kulturno korkoridireckiako" thaj "forma kulturno autonomiako".

Kanuni kotar nacionalno konsilja nacionalno minoritetjenge

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

Dženo 1a.

"Nacionalno konsili sito **organizacia** saveske e kanunea denape **disave publikake bukja.....**"

Publikake bukja save denape nacionalno konsiljenge nacionalno minoritetjenge zorardile dujvarutno:

- prekal funkcia /mothovdipe

Kanuni kotar nacionalno konsilja nacionalno minoritetjenge

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Dženo 1a.

..... te **lel kotar ano pratsavipe** jase **korkorutno te anol pratsav** kotar"

- prekal umalja/sektorja

Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Dženo 1a.

.... kotar disave pučhipe kotar sektorja **kulturake, edukaciake, informišibasko thaj ofielno labaripe čhibjako thaj lilesko"**

- prekal poeni thaj reso savo mangela te reselpe

Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Dženo 1a.

.... ano reso te **resenpe kolektivno hakaja** nacionalne minoritetjenge **ano kororidirekcia ano odola sektorja."**

Jekh kotar fundone obligacie nacionalne konsiljenge sito te arakhol **putardipe para bukjako.**

Putardipe bukjako sito fundono anglošarti vaš te astarelpe pačavipe sar raštrake orgajnengo adžahar ini dženutnenge olenge nacionalne minoritetjenge, ano olenge rezultatja, efikasipe thaj kovakhtuno keripe nacionalno konsiljengo kana kerena publikake bukja save olenge dendile.

Kanuni kotar nacionalno konsilja nacionalno minoritetjenge

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Dženo 8a.

Buti nacionalno konsilesko sito **putardo.**

Sa pratsavja thaj aktja nacionalno konsilesko **iklona majdur ano roki kotar 10 dive divestiar khuvipe ano zoralipe, jase olengo andipe,** ano **internet rigutni** nacionalno konsilesko.....jase **ano aver čhandipe savo dendo statutea**"

LUJA KURKO	MARCI	TETRAIDJ	ŽOJA	PARAŠTUJ	SAVATONE
	Pratsav/akti andilo				
					X

Ano phandipe e keripa akala obligaciako, moldikano sito te akcentirinelpa akava:

- kaj vaš keripe akala obligaciako ano vakhti te planirinenpe vastušeja ano pere budžetja;

- kaj obligacia ikalipe dokumentjengo vaš save prekal sasutne aktja Konsilesko mangelape palem verifikacia, mukhlape jase leipe ovela palo phendutno aktivipe thaj

- kaj mangelape Konsili uzo ikalipe akatjengo te resol dženenge dikhlaripe ani dokumentacia savi kerdili ani buti Konsilesko, sar ini kopije dokumentjengo te denpe pedo olengo rodipe. Prekal dokumentja save siton ano oficielno internet rigutne nacionalno konsiljengo, but hari siton odola save obligacia, hramimi upre phendutne dženoa, pherena pe čhandipe savea reselape majbaro šajjipasko stepeni putardipe bukjako - ikalipa sa andime pratsavja thaj akatja pedo olenge oficielno internet rigutne.

Nacionalno konsili sito **juridikano persona**, ano forma **organizacia**, save siola kanunea hramime hakaja thaj obligacie. Ano jekhvakhti, nacionalno konsili ulavelape thaj šuže, pedo fundo Kanunesko, čhivdili samatrenda kotar aver organizacie, poulavdipe pedo odola pedo save gndinena majbaro gendo dizutnengo laikja pms. organizacia civilno amalipasko, soske von siton organizacie "sui generis".

Nacionalno konsili statusi juridikano persona lela registriba ano **Registri nacionalno konsiljengo**, savo ano akava momenti legarela **Ministribe vaš manuškane thaj minoritetjenge hakaja thaj amalikano dialogi**.

Registri legarelape dujvar:

- ani forma pustik zurale phanglutnipa thaj
- ani forma elektronikani baza gendjengi

Gendja save registruime ano Registri siton **publikake**.

Gendja kotar registri save legarenape ani forma elektronikani baza gendjengi šaj te dikhol publika ano dokumenti talo anav **"Извод из Регистра националних савета"**, savo šaj te arakholpe ani oficielno internet adresa <http://mduls.gov.rs/wp-content/uploads/lzvod-iz-Registar-nacionalnih-saveta-5.3.2020.pdf>.

Kanuni kotar nacionalno konsilja nacionalno minoritetjenge

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Dženo 3.

Nacionalno konsili registruinelape ano Registri pedo fundo **registraciako lil** vaš registracia, savo presidento nacionalno konsilesko **dela ano Ministribe** ano roki **kotar 5 dive divestar** kana **angluno kedipe** nacionalno konsilesko **alosardja presidente** nacionalno konsilesko."

LUJA KURKO	MARCI	TETRAIDJ	ŽOJA	PARAŠTUJ	SAVAT.
		1. Kedipe Alosardo presidento NK			
	X				

LEPARNIPE: Kana generalno vakhara, rokja save dendile vaš keripe publikake bukja siton harne adjahar kaj ne resena savakht basanduno vakhti nacionalno konsiljenge vaš bufljardo thaj pherdo dikhlaripe situaciako thaj anibe adekvatno pratsavja. Poulavdipe kana lelape ano dikhipe kapacitetja thaj šartja ano save kerena buti nacionalno konsilja. Trubul te gndisarolpe kotar olengo regulišipe ano nevo thaj averutno čhandipe.

Formulari registraciako lilesko savo leparela citirimo dženo sito **phandutno kotar ano Rndipaski pustik kotar čhandipe registracia thaj legaripe Registri nacionalno konsiljengo** ("Sl. Glasnik RS " gn. 72/2014 thaj 61/2018). Vaš te anol registraciako lil dži rezultati, jase te lelpe statusi juridikani persona manglape, uzo rodipasko lil savo ka ovol pherdo thaj čačikane hramimo, uzo oleste manglape te denpe ini **paškernavni** save siton musajutne thaj savengo **devipe hramimo sar obligatorno**.

Kanuni kotar nacionalno konsilja nacionalne minoritetjenge

("Sl. Glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Dženo 3.

Uzo registraciako lil vaš registracia delape:

- a. **lekhavutno lil kotar bešipe ano savi konstituisalo angluno kedipe** nacionalno konsilesko,
- б. **duj kotora statuti** nacionalno konsilesko thaj
- в. **Pratsav kotar alosaripe presidentesko** nacionalno konsilesko ."

Dženoa ano talokanunesko akti taksativno dendile sa dovade save manglape te denpe uzo registraciako lil vaš registruibe nacionalno konsili ano Registri.

**Rndipaski pustik kotar čhandipe thaj legaripe Registresko
nacionalne konsiljengo**

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2014 thaj 61/2018)

"Dženo 9.

Uzo registaciako lil vaš anohramipe delape ini:

- a. Hramipasko lil kotar bešipe pedo savo konstituisalo angluno kedipe nacionalno konsilesko,
- b. duj kotora statuti nacionalno konsilesko,
- v. pratsav kotar alosaripe presidentesko nacionalno konsilesko,
- g. **validno fotokopija personalno karta presidentoski** nacionalno konsilesko thaj
- d. **dovada kotar pokhibe republikaki administrativni taksa."**

LEPARNIPE: Registraciako lil vaš anohramipe gendjengo ano Registri nacionalne konsiljenge save po angluno drom formirinena nacionalno konsili, atoska save angluno drom pedo aluminate alosardile, dži sa aver (palo legarde alosaripe thaj palem dži sito mandati) delape ragistraciako lil vaš anohramipe pharuvipe gendjengo.

Atoska, sa gendja save, pedo fundo registraciako lil, anohramisale ano Registri šaj te oven pharuvime phando odolesta si mi trubuvipe vaš odova (pms. statute nacionalno konsilesko, presidento, bešutnothan thaj aver gendja). **Hakaj** nacionalno konsileske te pharuvinol pere gendja amboldinela oleski **obligacia te kerol registracia pharuvipaski** odola gendja vaš olengo **anohramipe ano Registri nacionalne konsiljenge**.

Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Dženo 4a.

Nacionalno konsili **musaj** te del **registraciako lil vaš anohramipe pharuvipe gendjengo** save siton anohraminde ano Registri ano roki kotar **deš dive kotar dive pharuvipasko**.

Uzo registraciako lil vaš anohramipe pharuvipe gendjengo delape ini **dovada kotar pharuvipe**, a uzo registraciako lil vaš anohramipe **pharuvipe thaj džIPHERDipe statuteske** delape ini **hramipasko lil e bešipasta** ani savi pharuvipe thaj džIPHERDipe statuteske lelile thaj **duj kotora pratsavake** kotar pharuvipe thaj džIPHERDipe statuteske...."

KUR.	LUJA	MARCI	TETRA.	ŽOJA	PARAŠT.	SAVAT.
Dive pharuvipe Gendjengo						
				X		

Ini ani akaja situacia teksteja ano telokanunesko akti phendile sa dovade save manglape te denpe uzo registraciako lil vaš anohramipe pharuvipe gendjengo ano Registri.

**Rndipasko pustik kotar čhandipe anohramipe thaj legaripe
Registresko nacionalne konsiljenge**

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2014 thaj 61/2018)

"Dženo 11.

Uzo registraciako lil vaš pharuvipe gendjengo ano Registri delape:

- a. **Hramipasko lil kotar bešipe** ani savi andili pratsav kotar pharuvipe gendjengo, **ano hanigako lil jase validno lekhavipe dokumentesko,**
- b. **pratsav** kotar pharuvipe gendjengo,
- v. **dovada** kotar pharuvipe gendjengo thaj
- d. **dovada kotar pokhibe republikaki administrativni taksa."**

Formulari registraciako vaš anohramipe gendjengo sito kotor Rndipaska pustikako dži, kotar dujto rig, Rndipaski pustik nane dendoj lekhavipa obligaciaki forma **Formulari registraciako vaš pharuvipe gendjengo.** Odova sito ini sebepi soske Pustikorni bahaminela Modeli formularesko registraciako lil vaš anohramipe pharuvipe gendjengo ano Registri nacionalne minoritetjenge.

**Modeli Formularesko registraciako lil vaš
anohramipe pharuvipe gendjengo**

**MINISTRIBE VAŠ MANUŠIKANE THAJ MINORITETJENGE HAKAJA
THAJ AMALIPASKO DIJALOGI**

Bulevari Mihajlo Pupin 2

BEOGRADI

REGISTRACIAKO LIL

VAŠ

**ANOHRAMIPE PHARUVIPE GENDJENGO NACIONALNO KONSILESKO
NACIONALNO MINORITETESKO ANO REGISTRI NACIONALNE
MINORITETJENGE**

1) Bešipe thaj adresa nacionalno konsilesko nacionalno minoritetesko

2) Presidento nacionalno konsilesko nacionalno minoritetesko (anav thaj angloanav, adresa bešipaski thaj JCGD)

3) Data kana andilo statuti nacionalno konsilesko nacionalno minoritetesko, jase oleske pharuvipe thaj džipherdipe

4) Data kana adikhardilo konstitutivno bešipe (***Leparnipe: pale sakova alosaripasko ciklusi ano Registri anohraminelpa data kana konstituisalo nevo kedipe nacionalno konsilesko***)

Ano jekhvakhti e hramisaripa akava registraciako lil informišindema kotar lačardipe gendjengo kotar persona thaj sim vaš odova kaj gendja kotar akava registraciako lil, sar ini artiklja save dendile uzo olestes, lačarenape ano rami e kanunea savi regulišinela lačardipe gendjengo.

Ariklo ¹:

- hramipasko lil kotar konstitutivno bešipe nacionalno konsilesko,
- hramipasko lil kotar bešipe ano savo andilo pratsav kotar pharuvipe gendjengo/kotar prmibe thaj/jase džipherdipe statuteske nacionalno konsilesko, ano hanigako lil/ validno lekhavipe dokumentesko,
- duj kopije pratsavake kotar prmibe thaj/jase džipherdipe statutesko/pratsavako kotar alosaripe presidento nacionalno konsilesko/pratsav kotar pharuvipe gendjengo/,
- dovada kotar pharuvipe gendjengo,

¹ Trujasarin jekh kotar dende opcije, ano phandipe kotar tipi gendjengo save pharuvinenape.

- duj kopije nevo/prmibe jase džIPHERDipe statuti nacionalno konsileske,
- validno fotokopija personalno kartako kotar presidente nacionalno konsilesko,
- dovada kotar pokhibe republikaki administrativni taksa.

Uč poangle lepardilo kaj anglošarti povakhtuno, efikasno thaj kompletne reslipe thaj uluvipe hakaja džENUTNENGO nacionalno minoritetesko pačavipe principi “šukhar direkcija” ani buti nacionalno konsilesko. Dikhlaripa ani publika dende gendja thaj dokumentja šaj te phenolpe:

- kaj butipe dokumentja butipe nacionalno konsiljengo **ano dispozitivja nane phenipe kotar disave pučhipe** save trubul ando olende ovena agorisime thaj dende lekhavutne
- kaj butipe dokumentja butipe nacionalno konsiljengo **na siolen sebesesko mothovdipe**, a odola so sito tikno gendo save siolen ano pere **sebesesko mothovdipe na lačarena sa relevantno pučhipe jase na dena zorale faktja kotar odova soske andile konkretikane pratsavja.**

Modeli Pratsavako kotar pharuvipe gendjengo gn. 1a

NACIONALNO KONSILI _____

NACIONALNO MINORITETESKO

Republika Srbia

Gendo: _____

Data: _____

Than: _____

Pedo fundo džENOSKO 7. paragrafi 3. thaj džENOSKO 8. paragrafi 3. Kanunesko kotar nacionalno konsilja nacionalne minoritetjenge (“Službeni glasnik RS”, gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018) (ano duripe tekstesko: Kanuni), a ano rami e džENOA ___ Statuti Nacionalno konsilesko _____ nacionalno minoriteti (Gendo: _____ kotar _____ 20 _____ berš) (ano duripe

tekstesko:Statuti) thaj dženoa _____ Bukjako pustikako kotar buti Nacionalno konsilesko nacionalno minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20 _____ berš) (ano duripe tekstesko: Rndipaski pustik)², Nacionalno konsili _____ nacionalno minoritetesko (ano duripe tekstesko:Konsili), ano bešipe savo adikhardilo ano dive _____ 20 _____. berš, andja akaja

PRATSAV

I

Vaš presidento Konsilesko alosardilo _____
(*anav thaj angloanav*), _____, kotar
_____ (*anav thanesko/komunako/dizjako*), mahala
_____, JCBD _____, PK Gn,
_____, dženo Konsilesko.

II

Mandati presidentosko šaj te činavolpe nakhiba mandati Konsilesko, alosariba neve presidento, sar ini avipe aver situacije save hramisalile Kanunea thaj Statutea.

III

Alosardo presidento siole sa hakaja thaj buti ano rami e Kanunea thaj Statutea.

IV

Alosardo presidento trubul te khuvol ani funkcia sig palo anibe definitivno Agorisibasko lil kotar anohramibe pharuvipe gendjengo ano Registri nacionalne konsiljenge.

² Alosar sa jase disave kotar dende opcije, ano phandipe kotar undruni organizacia thaj čhandipe bukjako thaj pratsavipe nacionalno konsilesko nacionalno minoritetesko.

IV

_____ (anav thaj angloanav) _____, kotar _____ (anav thanesko/komunako/dizjako), mahala _____, JCGD _____, PK Gn, _____, džiavdisutne presidentoske Konsilesko ačhavenape sa hakaja thaj funkcie divea kana andilo definitivno Agorisibasko lil kotar anohramipe pharuvipe gendjengo ano Registri nacionalne minoritetjenge.

V

Pratsav, e musajutna dokumentacia, bičhalelape ko **Ministribe vaš manuškane thaj minoritetjenge hakaja thaj amalipasko dijalogi** vaš anohramipe pharuvipe gendjengo ano Registri nacionalne konsiljenge.

VI

Pratsav te ikalelpe ano publikaki table thaj oficielno internet Konsilesko.

Sebepesko mothovdipe

Ano rami e dženoa _____ Statutesko thaj dženoa _____ Rndipaski pustik Konsileski, javerutno presidentosko/telopresidento/ _____ (*grafemenca*) () (*gendoa*) dženuzne Konsileske³ dende bahami te adikharolpe bešipe thaj alosaripe neve presidento Konsilesko.

³ Alosaren jekh kotar dendutne opcije ano phandipe kotar fakti pe savo čhandipe nacionalno konsili Statutea/Bukjaka pustika hramisalo save si autorizime persona vaš te akharol bešipe nacionalno konsilesko..

Pedo fundo dženosko _____ Statutesko hramipasko bahami vaš alosaripe nevo presidento nacionalno konsilesko dende thaj lekhave _____⁴ dženutne Konsileske.

Ano bešipe Konsilesko, savi adikhardilo ano dive _____, lele kotor _____ (*grafemenca*) () (*gendoa*) kotar _____ (*sasutno gendo*) dženutne Konsileske, save ano rami e dženoa 7. paragrafi 3. thaj dženoa 8. Paragrafi 3. Kanunesko dende poro avazi kotar bahamutno kandidati vaš nevo presidento Konsilesko.

Ano starti bešipasko, reprezentanti autorizime bahamutnengo mujea phendja sebebja vaš save rodisalo te akharolpe bešipe thaj sebepeja mothavdja bahami vaš alosaripe nevo presidento Konsilesko.

Palo dikhlaripe dendutni dokumentacia thaj diskusia, leipa ano dikhipe phendutne sebebja thaj vakheripe, odola so siton ano bešipe lele te alosaren.

Vaš kandidati _____ (*anav thaj angloanav*), _____, kotar _____ (*anav thanesko/komunako/dizjako*), mahala _____, JCGD _____, PK Gn, _____, dženo Konsilesko, alosardja _____ (*grafemenca*) () (*gendoa*) dženutne Konsileske kotar sa gendo so siton ano bešipe. Opipe bahamutno kandidati avazinde _____ (*grafemenca*) () (*gendoa*) dženutne Konsileske kotar sa gendo so siton ano bešipe. Neutralno dženutne Konsileske na sine.

⁴ Pher gendoa dženengo ano Konsili save, ano rami tekstea ano Statuti, autorizime te den bahami vaš alosaripe presidento nacionalno konsilesko.

Ano rami odoleja, a pe fundo dženosko 7. paragrafi 3. thaj dženosko 8. paragrafi 3. Kanunesko, ano ramu e dženoa ___ Statutesko thaj dženosko _____ Rndipaski pustik Konsilesko, andili pratsav kotar dispozitivi.

Pratsav e musajutna dokumenatcia, delape ano **Ministribe vaš manušikane thaj minoritetjenge** hakaja thaj amalipasko dijalogi vaš andohramipe pharuvipe gendjengo ano Registri nacionalne konsiljenge thaj te ikalolpe ano publikaki table thaj oficielno internet rigutni Konsilesko.

Gendo: _____

Data: _____

Than: _____

PRESIDENTO NACIONALNO KONSILESKO /PRESEDUTNO BEŠIPASKO⁵
_____ (anav thaj angloanav), dženo
Konsilesko
p.v.

⁵ Alosarelpelpe jekh kotar dende opcije, ano phandipe kotar konkretno situacia.

Modeli Pratsavako kotar pharuvipe gendjengo gn.1b

NACIONALNO KONSILI _____

NACIONALNO MINORITETESKO

Republika Srbia

Gendo: _____

Data: _____

Than: _____

Pedo fundo dzenosko 8. paragrafi 4. Kanuni kotar nacionalno konsilja nacionalne minoritetjenge ("Sluzbeni glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 - pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018) (ano podur teksti: Kanuni), a ano rami e dzenoa ___ Statutesko Nacionalno konsilesko _____ nacionalno minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20 _____ berš) (ano podur teksti: Statuti) thaj dzenoa _____ Rndipaski pustik kotar buti Nacionalno konsilesko nacionalno minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20 _____ berš) (ano po dur teksti: Rndipaski pustik)⁶, Nacionalno konsili _____ nacionalno minoritetesko (ano po dur teksti: Konsili), ano bešipe savo adikhardilo ano dive _____ 20 _____. berš, andja akaja

PRATSAV

I

Presidento Konsilesko _____ (anav thaj angloanav), _____ kotar _____ (anav thanesko/komunako/dizjako), mahala _____, JCGD _____, PK Gn, _____, cidelape bukjata.

⁶ Alosarelpe sa jase disave kotar dende opcije, ano phandipe kotar andruni organizacia thaj chandipe bukjako thaj pratsavipe nacionalno konsili nacionalno minoritetesko.

II

Dži alosaripe nevo, funkcia presidento Konsilesko ka kerol javerutno _____ presidentosko /telopresidentosko Konsilesko⁷ _____ (anav thaj angloanav), _____ kotar _____ (anav thanesko/komunako/dizjako), mahala _____, JCGD _____, PK Gn, _____.

III

Akaja pratsav, e musajutne dokumentacia, bičhalelape **Ministribaske vaš manušikane thaj minoritetjenge hakaja thaj amalipasko dijalogi** vaš anohramipe pharuvipe gendjengo ano Registri nacionalne konsiljenge.

IV

Pratsav te ikalelpe ano publikaki tabla thaj oficielno internet rigutni Konsilesko.

Sebepesko mothavdipe⁸

⁷ Alosar jekh kotar dende opcije ano phandipe kotar fakti pedo savo čhandipe nacionalno konsili Statutea (Bukjake pustika) hramindoj save siton persone autorizime te reprezentinen Konsili ani situacia kana džiatoskano presidento cidimo kotar funkcia.

⁸ Ano rami e princepea šukhar direkcia sakova juridikako akti save anlape pratsav kotar hakaja thaj obligacie, a odoleja ini odova savea andilo keribe publikake bukja, trubul te ovelole sebepesko mothavdipe, biphando kotar fakti sito mi lafi kotar pozitivno jase negativno pratsav. Ini pošukhar te sine kaj hramipasko lil kotar bešipe pedo save andile naneton obligaciako artiklo. Sebepesko mothovdipe musaj te adikharol, ini ano odova čhandipe te kerol publikano dokumenti, agorutne faktja thaj pedo savo čhandipe andilo juridikako akti adjahar mothavdipa sar pms. ano Modeli Pratsavako kotar pharuvipe gendjengo gn.1a.

Modeli Pratsavako kotar pharuvipe gendjengo gn.2

NACIONALNO KONSILI _____

NACIONALNO MINORITETESKO

Republika Serbia

Gendo: _____

Data: _____

Than: _____

Pedo fundo dzenosko 6. thaj dzenosko 10. paragrafi 1. pič 1 Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge (*"Službeni glasnik RS"*, gn. 72/2009, 20/2014 - pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018) (ano podur teksti: Kanuni), a ano rami e dzenoa ___ Statutesko Nacionalno konsilensko _____ nacionalno minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20_____ berš) (ano podur teksti: Statuti) thaj dzenoa _____ Bukjaki pustik kotar buti Nacionalno konsilesko nacionalno minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20_____ berš) (ano podur teksti: Rndipaski pustik)⁹, Nacionalno konsili _____ nacionalno minoritetesko (ano podur teksti: Konsili), ano bešipe savo adikhardilo ano dive _____ 20 _____. berš, andja akaja

PRATSAV

kotar

prmime/džipherdipe Statuti Nacionalno konsilesko

_____ **nacionalno minoritetesko ano**

dikhipe gendjengo kotar adresa thaj bešipasko than

⁹ Alosar sa jase disave kotar dende opcije, ano phandipe kotar andruni organizacia thaj čhandipe bukjako thaj pratsavipe nacionalno konsili nacionalne minoritetesko.

I

Ano Statuti Konsilesko (Gendo: _____ kotar _____ 20 _____ berš), ano dženo _____ paragrafi _____, lafja "ano _____ (anav thanesko komunako thaj/jase dizjako), mahala _____ gn." prminenape lafjenca "ano _____ (anav thanesko, komunako thaj/jase dizjako), mahala _____ gn."

II

Džiavdisutni adresa Konsileski ačhavela te ovol validno thaj te labarinolpe ano juridikako dromutnipe divea kana andilo definitivno Agorisibasko lil kotar anohramipe pharuvipe gendjengo ano Registri nacionalne konsiljenge.

III

Pratsav, e musajutne dokumentacia, te bičhalelpe **Ministribaske vaš manuškane thaj minoritetjenge hakaja thaj amalipasko dijalogi** vaš anohramipe pharuvipe gendjengo ano Registri nacionalne konsiljenge.

IV

Pratsav te ikalelpe ani publikaki tabla thaj ano oficielno internet rigutni Konsilesko.

Sebepesko mothovdipe¹⁰

¹⁰ Ano rami e princepa šukhar direkcia sakova juridikako akti save anelape pratsav kotar hakaja thaj obligacie, a odole ini odova savo andilo keriba publikake buti, trubul te ovelole sebepesko mothovdipe. Ini pošukhar te sine kaj olesko obligaciako artiklo nane hramipasko e bešipasta ano save andile. Sebepesko mothovdipe musaje te adikharol, thaj ano odova čhandipe te ovol dendo dokumenti ani publika, agorutne faktja thaj pedo savo čhandipe andilo juridikako akti adjahar mothavdipa sar pms. ano Modeli Pratsavako kotar pharuvipe gendjengo gn.1a.

4. FINANSIRIBE NACIONALNE KONSILJA

Jekh kotar, kobar moldikano adjahar ini interesantno pučhipe sito pučhipe finansiribe nacionalne konsiljenge.

Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge

("Sl. Glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Dženo 114.

Vastušeja vaš finansiribe bukjako nacionalne konsiljenge reselape kotar **budžeti Republika Srbiako, budžeti autonomno krainako thaj budžeti jekhutni lokalno korkorodirekcija, donacie** thaj aver khuvipe lovengo."

Vastušeja save resenape ano budžeti Republika Srbiako ulavanape adjahar kaj:

- **30% ulavelape ano jekha jekh love sa registruime nacionalne konsiljenge** ani Republika Srbia, a
- resto vastušejengo (**70%**) **proporcionalno kotar gendo dženutnengo činavde nacionalne minoritetjenge save nacionalno konsili reprezentuinela prekal rezultatja palune registribe dizutnipasko, sar ini sa gendo instituciengo, fondaciengo thaj ekonomikane amalipengo savengo fundatori jase kofundatori nacionalno konsili jase saveske fundatoreske hakaja ano jekh kotar jase ano sa legardile pe nacionalno konsili.**

Ano rami odole pučhipaski, ulavdo pačiv siolen vastušeja vaš finansiribe buti nacionalno konsilesko save resenape kotar budžeti jekhutnako lokalno korkorodirekcija.

Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge

("Sl. Glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Dženo 114.

Vatušeja save resenape ano budžeti jekhutni lokalno korkorodirekcia, rndisarelpe, ano rami e **pratsava kompetentno organesko jekhutna lokalno korkorodirekciako**, nacionalne konsiljenge save:

- 1) siolen **bešipasko than ani teritoria jekhutna lokalno korkorodirekciako**;
- 2) **reprezentuina nacionalne minoritetjen save ano dizutnipe jekhutna lokalno korkorodirekciako astarena majhari 10% kotar sasutno gendo dizutnipasko;**"
- 3) **reprezentuina nacionalne minoritetjen savengi čhib sitoj ano oficielno labaripe ani teritoria jekhutna lokalno korkorodirekcia.**

Dujto lafjenca:

- reslipe vastušejengo vaš finansiribe buti nacionalno konsilesko **sitoj obligacia jekhutna lokalno korkorodirekciako**;
- jekhutni lokalno korkorodirekcia odoja piri obligacia realizuina aniba **Pratsav kotar budžeti** savi trubul te anglodikhlarol budžeteski linia thaj kobar love ulavdile vaš finansiribe buti nacionalno konsilesko, **Pratsavja kotar ulavdipe** thaj **kriterijumja vaš ulavdipe.**

5. NACIONALNE KONSILJA ANO SEKTORI EDUKACIAKO

Šartipa te phenolpe, te sine kaj komparacia generalno šaj thaj mangelape, sektori edukaciako sito majmoldikano ano savo nacionalne konsileske dendilo te kerol publikake bukja. Olengo gendo thaj semnipe sito baro thaj te sine kaj čačikane thaj kovakhti kerelape, reselape adekvatno influence pedo anibe klidutne pratsavja, ano napi ano savi ma kaski forma korkorodirekciako odoja influence šaj te ovelola.

Hakaj dženutnengo nacionalno minoritetesko pedi edukacia pi piri čhib thaj lil sitoja ačhimoski kategorija. Leiba kotar Ačhimos palem dži kanunja kotar sektori edukaciako, ulavenape duj kategorije edukaciake vaš dženutne nacionalne minoritetjenge, ano phandipe kotar fakti savo si manginutno thaj fundatori edukaciake instituciengo.

Ačhimos Republika Srbiako

("Sl. Glasnik RS", gn. 98/2006)

"Hakaj pedo adikharipe specifikake ulavipe

Dženo 79.

Dženutne nacionalne minoritetjenge siolen hakaja pedo:

a. **Školupe pe piri čhib ano raštrake institucije thaj institucije ano autonomiake kraine**

b. **formiripe privatno edukaciake institucije."**

Prekal gabariti thaj čhandipe pe savo akava hakaj reselape, ulava trin kategorije edukaciake:

- hakaj kaj dženutne nacionalne minoriteteske **ano sasutnipe edukuinenape pedo piri dajaki čhib thaj lil,**

- hakaj te edukuinenpe **prekal dujčhibjengo sikhlovi**pe (pi **čhib thaj lil nacionalno minoritetesko thaj srbikani čhib thaj lil**) thaj
- hakaj te **sikhlon piri dajaki čhib thaj lil prekal siklovi**pe **vastušej "Čhib nacionalno minoritetesko e elementjenca nacionalno kulturako"**.

Kanuni kotar uluvipe hakaja thaj tromalipe nacionalne minoritetja

("Sl. list SRJ", gn. 11/2002, "Sl. list SCG", gn. 1/2003 – Ačhimoski deklaracia thaj "Sl. Glasnik RS", gn. 72/2009 – av. Kanuni, 97/2013 – pratsav AK thaj 47/2018)

"Školuipe pi dajaki **čhib**

Dženo 13.

Dženu

Kanuno kotar fundo sistemesko edukaciako thaj sikhavi

("Sl. Glasnik RS", gn. 88/2017, 27/2018 – av. kanuni, 10/2019, 27/2018 – av. kanuni thaj 6/2020)

"Labaripe čhibjako

Dženo 5.

.....Vaš dženu

Hakaj pi edukacia pedi čhib thaj lil nacionalno minoritetjengo garantuimo sito **ano sa nivelja edukaci**ake:

- ano **angloškolake institucije**,

- **fundone** škole,
- **maškharutne** škole thaj
- **institucie uče edukaciako** (fakultetja thaj uče škole profesionalno studienge).

Sa publikake bukja savengo keripe dendilo nacionalne konsiljenje šaj te ulavenpe, prekal piri juridikaki natura thaj konteksti, pedo:

- **fundutne thaj/jase direkciake,**
- **participacia ani direkcia instituciako prekal devipe gndisaripe thaj bahamja,**
- **participacia ano keripe thaj anibe sikhlovipaske plajna thaj programja edukaciake thaj sasutne pedagogijake bukja, jase tekstja vaš vastušeja save sikhavena specifikake ulavipe nacionalno minoritetesko,**
- **participacia ano alosaripe thaj arakhipe pustikja thaj sikhlovipaske vastušeja**
- **aver publikake bukja ano sektori edukaciako.**

Ano rami sakola kotar phendutne grupe arakhenape disavo gendo konkretikane publikake bukja. Džiakanutni praksa thaj gendja sikhavela kaj jekh gendo olengo na kerena soske nane manglipe vaš odova jase nane basandune kapacitetja vaš olengo kvalitetno keripe, dži aver bukja so siton kerenape ano aver aver čhandipe, ano phandipe kotar odova savo nacionalno konsili konkretikano na pučhelpe.

5.1. Devipe gndipe

Autorizipe nacionalno konsiljenje te den aver aver tipja gndipaske sito jekh kotar odola publikake bukja vaš savengo keripe si savakht thaj but var manglipe.

Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne maniritetjenge

("SI. Glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Participacia ano vastalutnipe instituciengo

Dženo 12.

Ano **institucie angloškolakoto sikhlovipe thaj edukacia, fundono thaj maškharutno edukhuibe thaj sikhlovipe** savengo fundatori , nacionalno konsili:

1. dela **gndipe kotar bahamutne kandidatja vaš džene direkciake, jase školako šerutnipe – dženuknenge jekhutne lokalno korkorodirekcie**,

3. dela **gndipe kotar kandidati vaš direktori instituciako**

Ano **institucie sikljovnengo thaj studentjengo standardi** savengo fundatori..... , nacionalno konsilesko:

1. dela **gndipe kotar aver kandidatja vaš džene direkciako šerutnipe ano institucie sikljovnengo standardi** savesko bešipe ani teritoria jekhutna lokalno korkorodirekcia ani savi čhib nacionalno minoritetesko ano ofielno labaripe,

2. dela **gndipe kotar kandidatja vaš džene direkciako šerutnipe ani institucia studentjengo standardi** savi sila bešipe ani teritoria jekhutno lokalno korkorodirekcia ani savi čhib nacionalno minoritetesko ano ofielno labaripe,

3. dela **gndipe ano procesi alosaripe direktoresko ani institucia sikhlovnengo thaj studentjengo standardi** savi sila bešipe ani teritoria jekhutno lokalno korkorodirekcia ani savi čhib nacionalno minoritetesko ano ofielno labaripe,

4. dela **gndipe ano procesi cidipe funkciata direktore thaj dženen ano organi direkciako**

Ano **sektori uče edukaciako ano institucie**, nacionalno konsilesko :

2. dela **gndipe kotar kandidatja save bahamisale vaš organi bukjakolegaripe thaj organi direkciako učeškolakoto instituciako** ani savi sikhlovipe kompletne jase ano kotora kerelape ani čhib nacionalno minoritetesko.

Plajna thaj programja školuipaske thaj sikhlovipaske

Dženo 13.

3. dela **gndipe ministreske kompetentno vaš bukja edukaciake thaj sikhlovi**pe pedo sikhlovipaske plajna thaj programja srbikana **čhibjake sar nadajaki,**

5. dela **gndipe pedo školako thaj sikhlovipasko programi instituci**enge vaš save zorakhardilo kaj siton kotar ulavdo semnipe vaš nacionalno minoriteti.

Pustikja thaj sikhlovipaske vastušeja

Dženo 14.

- Nacionalno konsili dela poanglutno poro avazi ano procesi mukhlipe vasteskolekhipe pustikengo, vastalutne pustikja, džipherdutne sikhlovipaske vastušeja, sikhlovipaske ažutorja, didaktikane vastušeja thaj didaktikake khelipaske vastušeja **pedi čhib thaj lil** nacionalno minoritetesko"

Ano rami akalaki publikaki buti, jekh kotar majbut sito publikaki buti nacionalno konsilesko te del **gndipe kotar bahamutno kandidati vaš direktori** angloškolako, jase institucia fundone thaj maškharutne edukaciako thaj sikhlovipasko.

Kanuni kotar fundipe sistemi edukaciako thaj sikhlovipasko

("Sl. glasnik RS", gn. 88/2017, 27/2018 – av. kanuni, 10/2019, 27/2018 – av. kanuni thaj 6/2020)

"Alosaripe direktori instituciako

Dženo 123.

- Konkursi vaš alosaripe direktori **hramisarela organi direkciako (Direkciako šerutnipe ani angloškolaki institucia /Školako šerutnipe ani fundoni, jase maškharutni škola),**
- Ami **institucia ani savi edukhaciako-sikhlovipaski buti kerelape ini pedi čhib nacionalno minoritetesko organi direkciako manglape/musaj te lol gndipe nacionalno konsilesko nacionalno minoritetesko,**

- Te sine kaj nacionalno konsili nacionalno minoritetsko **na dela gndipe ano roki kotar 15 dive divesta kana lelilo rodipasko lil adikharlape kaj gndipe dendilo."**

LUJA KUR	MARCI	TETRAIDJ	ŽOJA	PARA	SA
Dive leipe rodipasko lil vaš te delpe gndipe					
		X GNDIPE Dendilo/Lelilo			

Vaš efikasno thaj čačikano keripe akala publikake bukja moldikano sito te leparolpe akava:

- Obligacia direkciako šerutnipasko sito **te lol gndipe nacionalno konsilesko nacionalno minoritetsko** ando peste adikharela obligacia kaj **rodipasko lil vaš devipe gndipe kotar bahamutno kandidati, e musajutne dokumentacia thaj registraciake lilenca, te bičhalolpe nacionalno konsileske,**
- Bičhalipe rodipasko lil vaš devipe gndipe musaj **te ovol kovakhti sar nacionalno konsili te ovelole basandune vakhti te dikhlarol bičhaldo rodipasko lil, dendutne registraciake lila thaj prohodisardi dokumentacia,**

- Ani situacia kaj nacionalno konsili **na dela jase na biĉhalela rodimo gndipe ano hramindo roki** adikharelape kaj **dendoj gndipe kotar bahamisarde kandidateske, jase kaj pedo adžahar ĉhände pherdilo obligaciako ŝarti savo hramisarela kanuni thaj cidisali barijera vaŝ podur legaripe alosaribasko,**
- Te sine kaj nacionalno konsili **nane leloj rodipasko lil vaŝ devipe gndipe jase ole nane leloj kovakhti** (pml. na mukhela basanduno vakhti vaŝ dikhlaripe dendutno rodipasko lil) si ŝaipe **te phenelpe ministreske edukaciako** savo sito kompetentno te sine kaj **zorakarlappe kaj procedura konkursesko nane legardilo ano rami e kanunea, ano roki kotar 8 dive anela agorisibasko lil kotar palem hramosaripe konkursi vaŝ alosaripe direktoresko,**
- Kaj agorisibasko lil ministresko kotar anavisaripe direktoresko **definitivno thaj ŝaj ole te peljarol numa biĉhaljardo akteri konkursesko ano adekvatno krisipaski procedura, ama na ini nacionalno konsili nacionalno minoritetesko.**

Dikhlaripa publikake reslime gendja ŝaj te dikhelpe kaj odola nacionalno konsilja, save dži akana kerde akala publikake bukja, ande aktja save anavsardile sar "Pratsav/Pratsav kotar devipe gndipe". Kotar dujto rig, odola vipal nacionalno konsilja kana kerde aver publikake bukja pml. devipe bahamja ande aktja save anavsarde sar "Gndipe". Bi khuviba ano precizno thaj adekvatno leparde anava, sar ni ano andrunipe organizaciako thaj ĉhandipe bukjako odola nacionalno konsiljengo manglape te phenolpe akava:

- **Kanuni labarinela thaj pendjarela termini "Gndipe"** (ole ŝaj te anol pml. Kerdutno ŝerutnipe a para Pratsava te verifikuinol Konsili) thaj
- Kotar odova sar anavsardilo phendutno akti but **po moldikano oleski forma thaj savo teksti ando oleste,** a ano solduj situacie ano odova so si, publikake reslime aktja, **nane disave elementja.**

Modeli Gndipasko/Pratsavako kotar bahamutno kandidati /ja

NACIONALNO KONSILI _____

NACIONALNO MINORITETI

Republika Srbia

Gendo: _____

Data: _____

Than: _____

ANGLOŠKOLAKI INSTITUCIA/_____ ŠKOLA

_____ "

ANO _____

Mahala _____ gn. _____

Ano fundo dženosko 123. paragrafi 8. Kanuni kotar fundo sistemi edukaciako thaj sikhlovipasko ("Službeni glasnik", gn. 88/2017, 27/2018 – av. kanuni, 10/2019 thaj 6/2020) thaj dženo 12. paragrafi 1. punkti 3. Kanuni kotar nacionalno konsilja nacionalne minoritetjenge ("*Službeni glasnik*", gn. 72/2009, 20/2014 - pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018), a ano rami e dženoa ___ Statuti Nacionalno konsili __nacionalno minoriteti (Gendo: _____ kotar _____ 20___berš) (ano podut teksti: Statuti) thaj dženoa _____ Bukjakipustik kotar buti Nacionalno konsili nacionalno minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20_____ berš) (ano podur teksti Rndipaski pustik)¹¹, Kerdutno šerutnipe Nacionalno konsilesko _____ nacionalno minoriteti/Nacionalno konsili _____

¹¹ Alosarelope sa jase disave kotar dendutne opcije, ano phandipe kotar andruni organizacia thaj čhandipe bukjako thaj pratsavipe nacionalno konsili nacionalno minoritetesko.

nacionalno minoriteti (ano podur teksti: Kerdutno šerutnipe /Konsili), ano bešipe adikhardilo ano dive _____ 20 _____.berš, andja akava

GNDIPE /PRATSAV KOTAR DEVIPE GNDIPE

kotar

kanditaja vaš alosaripe direktoresko

Angloškolaki institucia / _____ škola

" _____ "

ano _____

I

Kandidati _____ (anav thaj angloanav), _____ (tipi thaj stepeni kvalifikaciako gatisaripe, jase akademiaki titula), kotar _____ (anav thanesko/komunako/dizjako), mahala _____, JCGD _____, PK Gn, _____, **na pherela/pherela** sa hramime thaj musajutne šartja vaš alosaripe pi bahamutni funkcia.

II

Delape **pozitivno/negativno** gndipe vaš alosaripe bahamutne kandidate kotar dženo 1. Akale Gndipasko/Pratsavako pi funkcia direktori Angloškolaki institucia / _____ škola " _____ " ano _____.

III

Pratsav te dolpe presidentoske Konsilesko vaš mukhljipe pi angluni so avela bešipe Konsilesko¹²/Angloškolaki institucia _____ škola " _____ " ano _____.¹³

IV¹⁴

Pratsav te ikalolpe ano publikaki table thaj oficielno internet rigutni Konsilesko.

Sebepesko mothovdipe¹⁵

-
- ¹² Dženoa 7. paragrafi 7. Kanunesko anglodikhlardilo kaj Konsili mukhlarela pratsav savo andja Kerduto šerutnipe ano anglno bešipe, ama ini kaj pratsav Kerduto šerutnipasko ačhola ano zoralipe vikaj Konsili na mukhela. Ani situacia bimukhljipe pratsavako Kerdutne šerutnipasko, Kerdutne šeritnipaske ačhavelpe mandati, ama pratsav ačhola pedo zoralipe. Ano rami odoleja, ini adžahar pratsavja save Kerduto šerutnipe andja, prekal akana validno agorisine, pherdevalidno thaj šaj te bičhalenpe ko rodutno gndipasko/bahamesko/ e avazipasko thaj te ikalpe ani publikaki tabla thaj oficielno internet prezentacia Konsilesko.
- ¹³ Alosar jekh kotar dende opcije ano phandipe kotar fakti si mi jase na Konsili, pere Statutea, Kerdutne šerutnipaske dendoj te anol pratsav kotar disave pučhipe phande e keripa publikake bukja nacionalno konsilesko anglodikhlarde kanunea.
- ¹⁴ Akava dženo labarinelape numa ano situacie kana Gndipe/Pratsav andoj Konsili nacionalne minoritetesko. Te sine kaj lafi kotar Gndipe/Pratsav savi andoj Kerduto šerutnipe, vipal dženo trubul te arakhelpe ani pratsavutni sava Konsili mukhlarela odova/ja.
- ¹⁵ Ano rami e principia šukhar direkcia sakova juridikako akti save pratsavinelape kotar hakaja thaj obligacie, a korkore odolea ini odova savo andilo keripa publikake bukja, trubul te ovelole sebepesko mothovdipe. Po ulavdipe te sine kaj olesko obligaciako artiklo nane hramimo lil e bešipasta ano savo andilo. Sebepesko mothovdipe trubul te adikharol, thaj pedo odova čhandipe kerela publikake pašutno, klidutne faktja soske thaj pedo savo čhandipe andilo juridikako akti precizno teksteja sar pml. ano Modeli Pratsavako kotar pharuvipe gendjengo gn.1a.

Modeli Pratsavako/Klidutnipasko¹⁶ kotar devipe e avazipe pedo

Gndipe/Pratsav Kerdutne šerutnipasko

NACIONALNO KONSILI _____

NACIONALNO MINORITETI

Republika Srbia

Gendo: _____

Data: _____

Than: _____

Pedo fundo dženosko 7. paragrafi 7. Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge ("Službeni glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 - pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)(ano podur teksti: Kanuni),dženosko _____Staturi Nacionalno konsili _____ nacionalno minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20_____ berš) (ano podur teksti: Statuti) thaj dženo _____ Bukajko pustikako kotar buti Nacionalno konsili nacionalno minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20_____ berš) (ano podur teksti: Rndipaski pustik)¹⁷, Nacionalno konsili _____ nacionalno minoritetesko (ano podur teksti: Konsili), ano bešipe adikhardilo ano dive _____ 20 _____. berš, andja

PRATSAV/KLIDUTNIPE

KOTAR

VERIFIKUIBE GNDIPE/PRATSAV KERDUTNE ŠERUTNIPASKO ANI

PROCEDURA ALOSARIPE DIREKTORESKO

¹⁶ Alosar jekh kotar denutne opcije ano phandipe kotar odova ko thaj savi pratsav poangle andoj.

¹⁷ Alosar sa jase disave kotar dende opcije, ano phandipe kotar andruni organizacia thaj čhandipe bukjako thaj pratsavipe nacionalno konsili nacionalne minoritetesko.

ANGLOŠKOLAKI INSTITUCIA/ _____ ŠKOLA

" _____ " ano

I

Konsili verifikuinela Gndipe/Pratsav Kerdutno šerutnipasko kotar devipe gndipe pedo alosaripe direktoresko ani Angloškolaki institucia / _____ škola " _____ " ano _____ (Gendo: _____) andilo ano dive _____ 20__ berš.

II

Pratsav/Klidutnipe, e musajutna dokumentacia, te delpe ani Angloškolaki institucia/ _____ škola " _____ " ano _____.

III

Pratsav /Klidutnipe te ikalolpe pi publikaki table thaj oficielno internet rigutni Konisileski.

Sebepesko mothovdipe¹⁸

¹⁸

Ano rami e principea šukhar direkcia sakova juridikako akti save pratsavinela kotar hakaja thaj obligacie, a korkore odolea ini odova savo andilo keriba publikake bukja, trubul te ovelole sebepesko mothovdipe. Po ulavdipe te sine kaj olesko obligaciako artiklo nane hramimo lil e bešipasta ano savo andilo. Sebepesko mothovdipe trubul te adikharol, thaj pedo odova čhandipe kerela publikake pašutno, klidutne faktja soske thaj pedo savo čhandipe andilo juridikako akti precizno teksteja sar pml. ano Modeli Pratsavako kotar pharuvipe gendjengo gn.1a.

5.2. Devipe bahamjengo

Nane po hari moldikano ni po hari frekventno nane ini publikake bukja nacionalno konsilesko te bahaminen kandidatjen vaš orgajna direkciae..

Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge

("Sl. Glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – prasav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Participacia ano direktoribe institucienca

Dženo 12.

Ano **institucie angloškolake sikhlovipe thaj edukacia, fundono thaj maškharipasko edukacia thaj sikhlovipe** savesko fundatori, ano save **edukaciako-sikhlovipasko buti kerelape ini pedi čhib nacionalno minoritetesko jase ano save sikhlolape vakheripe, čhib thaj kultura nacionalne minoritetesko sar ulavdo sikhlovipasko vastušej** nacionalno konsilesko:

2. **bahaminela dženen ano direkciako, jase školako šerutnipe – reprezentatorjen jekhutne lokalno korkorodirekciake ano institucia ano savi odoja buti kerelape pedi čhib nacionalno minoritetesko ano butipe klase jase vaš save zorakhardilo kaj siton kotar ulavdo semnipe vaš edukacia nacionalne minoritetesko.**

Ano **institucie sikljovnengo thaj studentjengo standardi** savengo fundatori....., nacionalno konsili:

1.**bahaminela jekhe dženo – dženučno fundatoresko** Te sine ani jekhutni lokalno korkorodirekciako **po buder čhibja nacionalne minoritetjenge ano ofielno labaripe**, interesuime **nacionalne konsilja bahaminena kupatne kandidate vaš dženo direkciako šerutnipasko."**

Ano rami phendutni grupa publikake bukja, jekh kotar majbutvar labarime sito publikaki buti nacionalno konsilesko te bahaminol dženen ano organi direkciako ano institucie angloškolako sikhlovipe thaj

edukacia, sar ini institucie fundono thaj maškharutno edukacia thaj sikhloviþe.

Kanuni kotar fundono sistemi edukaciako thaj sikhloviþasko

("Sl.glasnik RS", gn. 88/2017, 27/2018 – av. kanuni, 10/2019, 27/2018 – av. kanuni thaj 6/2020)

"Struktura thaj anaviþe vaš organi direkciako

Dþeno 116.

- **Organi direkciako** kerena po trin dþenutne kotar rndo buþarne ani institucie, bijande, jase aver kanuneske reprezentja thaj **trin reprezentja pedo bahami jekhutna lokalno korkorodirekciako,**
- **Dþenen ano organi direkciako instituciako anavinela thaj mukhlarela bukjata khedutni jekhutnaki lokalno korkorodirekciaki,.....**
- **Ani institucia ano savi ano sa jase butiþe klase edukaciako-sikhloviþasko buti kerelape pedi þhib nacionalno minoritetesko, nacionalno konsili nacionalno minoritetesko bahaminela trin dþenutnen kotar jekhutni lokalno korkorodirekcia ano organi direkciako. "**

Vaš efikasno thaj þaþikano keripe akale publikake bukjako moldikano sito te leparolþe:

- Te sine **autorizimo bahamutno,** palem odolea ini nacionalno konsili, **na legarela procedura ano rami e kanunea jase bahaminela kandidate opipe kanuni, khedutni jekhutnaki lokalno korkorodirekciaki ka þhinol nevo roki vaš harmonizacia e kanunea,**
- Te sine **autorizimo bahamunto ni ano palem dendo roki na kerela ano rami e kanunea, khedutni jekhutni lokalno korkorodirekciaki ka anavol korkori dþenen ano organi direkciako bi bahamesko** autorizimo bahamutno,

- **Khedutni jekhutna lokalno korkorodirekciaki trubul jase musaj te lol, te sine kaj bahami legardilo ano rami e kanunea, bahami vaš dženo organi direkciako kotar rndo bučarne ani institucia thaj bijande, ama na ini bahami nacionalno konsilesko,**
- **Khedutni jekhutna lokalno korkorodirekciaki anela agorisibasko lil kotar anavipe organi direkciako**
- **Agorisibasko lil kotar anavisaripe sito definitivno thaj nacionalno konsili sar autorizimo bahamutno šaj te peravel ole ano adekvatno krisipasko procesi.**

Modeli Gndipasko/Pratsavako kotar bahami vaš alosaripe dženegro ano Direkciakoo/Školako šerutnipe

NACIONALNO KONSILI _____

NACIONALNO MINORITETESKO

Repiblika Srbia

Gendo: _____

Data: _____

Than: _____

DIZ/KOMUNA _____

KHEDUTNI DIZJAKI/KOMUNAKI

Mahala _____ gn. _____

Pedo fundo dženosko 116. paragrafi 8. Kanuni kotar fundja sistemsko edukaciako thaj sikhlovipasko (*"Službeni glasnik RS"*, gn. 88/2017, 27/2018 – av. kanuni, 10/2019 thaj 6/2020) thaj dženo 12. paragrafi 1. punkti 2. Kanuni kotar nacionalno konsilja nacionalne minoritetjenge

("Službeni glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 - pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018), a ano rami e dženoa ___ Statuti Nacionalno konsili _____ nacionalne minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20_____ berš) (ano podur teksti: Statuti) thaj dženoa_____ Bukjako pustik kotar buti Nacionalno konsili nacionalne minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20_____ berš) (ano podur teksti: Rndipaski pustik)¹⁹, Nacionalno konsili _____ nacionalno minoritetesko/Kerdutno šerutnipe (ano podur tekst:Konsili/Kerdutno šerutnipe)²⁰, ano bešipe adikhardilo ano dive _____ 20 ____berš, andja akava/ja

GNDIPE/PRATSAV

kotar

kandidati/ja vaš alosaripe dženen Direkciake/Školake šerutnipe

Angloškolaki institucia/ _____ škola

" _____ " ano

I

Vaš džene Direkciake/Školako šerutnipe Angloškolaki institucia / _____ škola " _____ " ano

_____ **bahaminenape:**

- Kandidati _____ (anav thaj angloanav), _____ tipi thaj stepeni kvalifikaciako gatisaripe, jase akademiaki titula), kotar _____

¹⁹ Alosar sa jase disave kotar dende opcije, ano phandipe kotar andruni organizacia thaj čhandipe bukjako thaj pratsavipe nacionalno konsili nacionalne minoritetesko.

²⁰ Alosar jekh kotar dendutne opcije ano phandipe sito mi jase na Konsili, pere Statutea, Kerdutne šerutnipaske pačavindoj pratsavipe kotar disave pučhipe ano phandipe e keripa publikake bukja anglodikhlarde kanunea.

_____ (anav thanesko/komunako/dizjako),
mahala _____, JCGD
_____, LK Gn,

- Kandidati _____ (anav thaj angloanav), _____ (tipi thaj stepeni kvalifikaciako gatisaripe, jase akademiaki titula), kotar _____ (anav thanesko/komunako/dizjako), mahala _____, JCGD
_____, LK Gn,

- Kandidati _____ (anav thaj angloanav), _____ (tipi thaj stepeni kvalifikaciako gatisaripe, jase akademiaki titula), kotar _____ (anav thanesko/komunako/dizjako), mahala _____, JCGD
_____, LK Gn,

II

Pratsav te delpe ko presidento Konsilesko vaš mukhlaripe pratsav ano angluno bešipe Konsilesko²¹/Khedutni dizjaki/komunaki_____.²²

²¹ Dženoa 7. paragrafi 7. Kanunesko anglodikhlardilo kaj Konsili mukhlarla pratsav savo andja Kerdutno šerutnipe ano anglno bešipe, ama ini kaj pratsav Kerdutno šerutnipasko ačhola ano zoralipe vikaj Konsili na mukhela. Ani situacia bimukhlipe pratsavako Kerdutne šerutnipasko, Kerdutne šeritnipaske ačhavelpe mandati, ama pratsav ačhola pedo zoralipe. Ano rami odoleja, ini adžahar pratsavja save Kerdutno šerutnipe andja, prekal akana validno agorisine, pherdevalidno thaj šaj te bičhalenpe ko rodutno gndipasko/bahamesko/ e avazipasko thaj te ikalelpe ani publikaki tabla thaj ofielno internet prezentacia Konsilesko.

²² Alosar jekh kotar dendutne opcije ano phandipe sito mi jase na Konsili, pere Statutea, Kerdutne šerutnipaske pačavindoj pratsavipe kotar disave pučhipe ano phandipe e keripa publikake bukja anglodikhlarde kanunea.

Pratsav te ikalelpe ani publikaki tabla thaj oficielno internet rigutni Konsileski

Sebepesko mothovdipe²⁴

²³ Akava dženo labarinelape numa ano situacie kana Gndipe/Pratsav andoj Konsili nacionalne minoritetesko. Te sine kaj lafi kotar Gndipe/Pratsav savi andoj Kerdutno šerutnipe, vipal dženo trubul te arakhelpe ani pratsavutni sava Konsili mukhlarela odova/ja.

²⁴ Ano rami e principea šukhar direkcia sakova juridikako akti save pratsavinelape kotar hakaja thaj obligacie, a korkore odolea ini odova savo andilo keriba publikake bukja, trubul te ovelole sebepesko mothovdipe. Po ulavdipe te sine kaj olesko obligaciako artiklo nane hramimo lil e bešipasta ano savo andilo. Sebepesko mothovdipe trubul te adikharol, thaj pedo odova čhandipe kerela publikake pašutno, klidutne faktja soske thaj pedo savo čhandipe andilo juridikako akti precizno teksteja sar pml. ano Modeli Pratsavako kotar pharuvipe gendjengo gn.1a

6. NACIONALNO KONSILI ANO SEKTORI OFICIELNO LABARIPE ČHIBJAKO THAJ LILESKO

Čhib sitoj fundono nišani personalno thaj/jase kolektivno identitetesko. Sebepi odova fakti, **hakaj pedo labaripe dajaki čhib thaj lil** siole ulavdo uluvipe ano rami adikharipe specifika nacionalne minoritetjengo thaj sitoj ačhimoski kategorija.

Prekal sektori labaripe thaj reslipe hakaj pedo labaripe dajaki čhib thaj lil šaj te ulavelpe pedo:

- Hakaj pedo **privatno** labaripe,
- Hakaj pedo **publikako** labaripe thaj
- Hakaj pedo **oficielno** labaripe.

Oficielno labaripe čhibjako thaj lilesko sitoj korkori pa peste kompleksno noj, savo anda peste astarela baro gendo majaveraverutne napja thaj aktivipe save šaj te lenpe. Vaš odova nacionalno konsili nacionalno minoritetesko ano sektori oficielno labaripe čhibjako thaj lilesko nacionalno minoritetjengo siolen pobaro gendo majaveraver publikake bukja. Von, generalno dikhlaripa, šaj te ulavenpe pedo akava čhandipe:

- Publikaki buti pedo **leipe napja thaj aktivipe** vaš anglunisaripe oficielno labaripe čhibjako thaj lilesko nacionalno minoritetesko;
- Publikaki buti pedo **anibe pratsavja (verifikuipe)**;
- Publikaki buti pedo **bahamipe napja, aktivipe thaj pratsavja** thaj
- Publikaki buti pedo **devipe gndipe**.

Čhibja thaj lila nacionalne minoritetjenge šaj te oven ano oficielno labaripe pedo so trin nivelja publikako thagarutnipe:

- Niveli jekhutna lokalno korokorodirekciako (**lokalno**),
- Niveli autonomno krainako (**krainako**) thaj

- Nivelni Republika Srbijako (**republikako**).

Reslipe hakaj pedo ofielno labaripe ĉhibjako thaj lilesko nacionalne minoritetjenge **ano lokalno nivelni** sito, dikhipe pedo frekventno thaj gendipe, majbutvar forma reslipe akale hakajesko, thaj vaŝ sakodivutno dživdipe dženutnengo nacionalne minoritetjenge majmoldikano.

Kanuni kotar uluvipe hakaja thaj tromalipe nacionalne minoritetjenge

(*"Sl. List SRJ"*, gn. 11/2002, *"Sl. list SCG"*, gn. 1/2003 – Aĉhimoski deklaracia thaj *"Sl. glasnik RS"*, gn. 72/2009 – av. kanuni, 97/2013 – pratsav AK thaj 47/2018)

"Ofielno labaripe ĉhibjako thaj lilesko

Dženo 11.

Ani teritoria jekhutna lokalno korkorodirekcia kote **tradicionalno dživdinena dženutne nacionalne minoritetjenge, olengi ĉhib thaj lil ŝaj te ovol ano vortojuridikano** labaripe.

.....
 Ani teritoria odole jekhutne lokalno korkorodirekcie, **anava jekhutna lokalno korkorodirekciake, beŝipaske thana, trgja thaj mahale thaj aver toponimja hraminenape ini pedi ĉhib odola nacionalno minoriteti, prekal olengi tradicia thaj lekhipe**

Ano beŝipaske thana ano jekhutne lokalno korkorodirekcie,, ano save **procenti dženutnenge disave nacionalne minoriteteske ano sasutno gendo dizutnengo ani teritoria beŝutnipasko thanesko astarela 15%, anava jekhutne lokalno korkorodirekciako, beŝipaske thana, trgja thaj mahale ini aver toponimja hraminenape ini pedi ĉhib odole nacionalne minoritetske, prekal olengi tradicia thaj lekhipe, ini ani situacia kaj**

ĉhib odola nacionalne minoriteteske **nane ani ofielno labaripe pi teritoria** jekhutna lokalno korkorodirekciako."

Kotar pozicia adikharipe specifika, thaj ano jekhvakhti sar majšukhar dovada vortojuridikano labaripe dajaka čhibjako thaj lilesko nacionalno minoritetesko, duj siton majmoldikane publikake bukja nacionalno konsileske:

- kaj **korkorutno pratsavinela** (pml. kotar zorakharipe tradicionalno anava jekhutna lokalno korkorodirekciako, bešutnipaske thana thaj av.) thaj
- kaj **lela kotor ano činavdipe anavengo** (pml. mahale, trgja, dizjake štarutne thaj aver).

6.1. Korkorutno pratsavutnipe

Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"5. Publikake bukja ani sektori oficielno labaripe čhibjako thaj lilesko

Dženo 22.

Nacionalno konsili:

1. **zorakarela tradicionalno anava** jekhutne lokalno korkorodirekciake thaj aver geografiake anava pedi čhib nacionalno minoritetesko, te sine kaj ano thanutnipe jekhutna lokalno korkorodirekciako jase bešutnipasko thanesko **čhib nacionalno minoritetesko ano oficielno labaripe...**"

Čačikano keripe akaja publikaki buti talohalovela kaj nacionalno konsili, kana odoja buti kerena, trubul te adikharenpe pedo disave regule:

- Forma jase juridikako akti save zorakarolpe tradicionalno anav sito **Agorisipasko lil;**
- Agorisibasko lil kotar olengo zorakaripe **ikalelpe** ano "*Službeni glasnik Republike Srbije*", a ani situacia nacionalno konsilesko

savesko bešipasko than ani teritoria Autonomno kraina Vojvodina ano "Službeni list Autonomno pokrajna Vojvodina". Agorisibasko lil savea zorakarolpe tradicionalno anav ikalelape ini ano lokalno oficielno lil;

- Anava save **zorakarela nacionalno konsili ovena anava ano oficielno labaripe ani čhib thaj lil odola nacionalno minoritetesko;**
- Von **našti te pharuvinen anava jekhutne lokalno korkoredirekciengo, bešutnipaske thanengo thaj aver geografikane anavengo pi srbikani čhib thaj lil uč te vortajuridikano thaj jekhvaktuno labarinenape uzo olende;**
- Korkori pratsav nacionalno konsilesko nane basandune uč musaj **khedutni jekhutna lokalno korkorodirekciaki leparde anava pi čhib thaj lil nacionalno minoritetesko "čhivela" ano labaripe jase te hraminelpo ano statuti,** čačikane kotar odova te anol adekvatno pharuvipe ano statuti;

Ani praksa butvar na dikhelape fakti kaj Kanuni kotar lokalno korkorodirekcia hraminela pana jekh šarti pobuder, precizno obligaciaki participacia pana jekh forma organizuipe, ano procedura pharuvipe anavengo– konsili vaš maškarnacionalne relacie.

Kanuni kotar lokalno korkorodirekcia

("Sl. Glasnik RS", gn. 129/2007, 83/2014 – av. kanuni, 101/2016 – av. kanuni thaj 47/2018)

Dženo 93.

"Khedutnipe jekhutnako lokalno korkorodirekciako zorakarela thaj pratsavinela kotar anava mahalengo, trgjengo, dizjake šartune, gavore thaj aver kotora bešipaske thanengo ani piri teritoria, uzo poangle e avazipe ministribasko kompetentno vaš bukja lokalno korkorodirekciake

Te sine kaj ani teritoria jekhutna lokalno korkorodirekciako čhib nacionalno minoritetesko ano oficielno labaripe, ani procedura pharuvipe anava mahalengo, trgjengo, dizjake štartune, gavore thaj aver kotora bešipaske thanengo, te lelpe gndipe nacionalno konsilesko thaj konsilesko vaš maškarnacionalno relacie."

Ini kaj gendja kotar sakodivutno dživdipe šaj te dikhlaren pedo aver gndipe, formiripe konsili vaš maškarnacionalne relacie (KMR) sito **kanunea hramimi obligacia jekhutna lokalno korkorodirekciaki**. Pratsav kotar formiripe KMR, uzo konstitutivno elementja– struktura thaj personalno gendja sa dženengo, te definišinen olengi kompetencia, trujalipaskokeripe bukjako thaj čhandipe bukjako.

Kanuni kotar lokalno korkorodirekcia

("Sl. Glasnik RS", gn. 129/2007, 83/2014 – av. kanuni, 101/2016 – av. kanuni thaj 47/2018)

Dženo 98.

"Ano nacionalno hamime jekhutne lokalno korkorodirekcie formirinelaše konsili vaš maškarnacionalne relacie, sar korkorutno bukjako trupo, save kerena džanutne srbikane themesko thaj nacionalne minoritetjengo, ano rami akale kanunea thaj statutea.

Nacionalno hamime jekhutne lokalno korkoredirekcie, ano umal akale kanunesko, adikharenaše jekhutne lokalno korkorodirekcie ano save džanutne jekhe nacionalno minoriteti kerena pobuder kotar 5% kotar sasutno gendo dizutnengo jase sa nacionalne minoritetja kerena pobuder kotar 10% kotar sasutno gendo dizutnengo prekal paluno registribe dizutnengo ani Republika Srbia.

Džanutne ano konsili vaš maškarnacionalne relacie šaj te ovelolen džanutne srbikane themeske thaj nacionalne minoritetja e pobuder kotar 1% kotar sasutno dizutniše jekhutna lokalno korkorodirekcia.

Ani situacia nacionalno minoritetjengo save siolen pere alosarde nacionalne konsilja, dženutne nacionalne minoritetjenge ano konsili alosarenape pedo bahami nacionalno konsilesko, a dženutnen srbikane themeske bahaminela savakhtuno bukjako trupo khedutnipasko jekhutna lokalno korkorodirekciako, savo kerela buti phande e kadrovjenge pučhipe."

Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge

("Sl. glasnik", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"5. Autorizacia ano sektori oficielno labaripe čhibjako thaj lilesko

Dženo 10. *

Nacionalno konsili:

7) **bahaminela dženutne nacionalne minoritetjenge ano konsili vaš maškarnacionalne relacie** ani jekhutni lokalno korkorodirekcia;"

6.2. Devipe bahamja

Jekh kotar karakteristika sektoresko oficielno labaripe čhibjako thaj lilesko nacionalne minoritetjenge sito publikaki buti nacionalno konsilesko te dol bahami akate kerela, vaš ulavipe kotar aver sektorja, grupa e majbare gendoa konkretikane autorizacie. Ano jekhvakhti, odova sito čakikane jekh kotar odola publikake bukja vaš savengo keripe si savakhtuni thaj butvar manglipe.

Nacionalno konsili lela kotor ano devipe anava pedo duj čhane:

- **Bahamipa pharuvipe** akala anava thaj
- **Devipa gndipe** ani procedura zorakharipe akale anavengo

Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge

("Sl. Glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Autorizacia ano sektori oficielno labaripe čhibjako thaj lilesko

Dženo 22.

Nacionalno konsili:

2. dela bahami kompetentno organesko **te ikalenpe anava jekhutne lokalno korkorodirekciake, bešutnipaske thanengo thaj aver geografikane anava pi čhib thaj lil** nacionalne minoriteteske;
3. dela bahami **zorakharipe čhib thaj lil nacionalne minoritetesko sar oficielno čhib thaj lil ani lokalno korkorodirekcia,**
4. dela bahami **pharuvipe anava mahalengo, trgjengo, dizjake šartune, gavorja, aver kotora bešipaske thanengo, sar ini institucienge vaš save zorakhardilo kaj siton kotar ulavdo semnipe vaš nacionalno minoriteti,**
6. dela bahami **kompetentno organeske keribe kontrola pedo oficielno labaripe čhibjako thaj lilesko** nacionalno minoritetesko."

Čačikano keripe akala publikake bukja talohalovena kaj nacionalno konsili, kana kerela akala bukja, trubul te adikharolpe pedo disave regule:

- Te sine kaj nacionalno konsili **bahaminela pharuvipe anava mahalengo, trgjengo, dizjake šartunengo, gavengo thaj aver kotorengo ano bešutne thana, bahami musaj te kerolpe ani forma Bahami agorisipe Khedutnipaske jekhutna lokalno korkorodirekciako, e sebepeske mothavdipa,**
- Phendutno Bahami pratsavako musaj te ovol **bičhaldo Khedutnake lokalno korkorodirekciake,**
- Te sine kaj nacionalno konsili **bahaminela ikalipe anava jekhutna lokalno korkorodirekciake, bešipaske thanengo thaj aver geografikane anavengo ani čhib thaj lil nacionalno minoritetesko, odova bahami musaj te ovol ani forma Pratsav nacionalno konsilesko, e sebepeske mothavdipa,**
- Phendutni Pratsav nacionalno konsilesko musaj te ovol **bičhaldi Dizjaka/Komunaka administraciake kompetentno vaš lokalno dromutnenge jase Publikaka firmake "Putevi Srbije " vaš ikalipe anava pedo magistralno droma.**

Kanuni kotar lokalno korkorodirekcia

("Sl. glasnik RS", gn. 129/2007, 83/2014 – av. kanuni, 101/2016 – av. Kanuni thaj 47/2018)

Dženo 94.

"Te sine teksti dženengo ano bahami ko statuti jekhutna lokalno korkorodirekciake jase ko aver aktja kotar anava kotora bešimaske thanengo na amboldinene istoriake jase čakikane faktjenge, te sine olenca kaj čhalavena sasutno jase raštrako interesi, nacionalno jase religiake hačaripe jase čhungarela publikako morali, ministribe kompetentno vaš bukja lokalno korkorodirekcia ka fulinol, ano roki kotar 60 dive kotar dive kana lelilo bahami statutesko jase aver aktesko, devipe eavazipe pedo odola džene bahameske.

Te sine kaj ministribe kompetentno vaš bukja lokalno korkorodirekciake na deklaríšinelape ano roki kotar 60 dive ka adikharolpe kaj dendilo eavazipe."

Modeli Agorisibasko lil kotar zorakaripe tradicionalno anava

NACIONALNO KONSILI _____

NACIONALNO MINORITETESKO

Republika Srbia

Gendo: _____

Data: _____

Than: _____

DIZ/KOMUNA _____

KHEDUTNIPE DIZJAKI/KOMUNAKI

Mahala _____ **gn.** _____

Pedo fundo dženesko 22. paragrafi 1. punkti 1 Kanuni kotar nacionalno konsilja nacionalne minoritetjenge ("Službeni glasnik RS", gn. 72/2009,

20/2014 - pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018), a ano rami e dženoa ____ Statuti Nacionalno konsili _____ nacionalno minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20 _____ berš) (ano podur teksti: Statuti) thaj dženoa _____ Rndipasko pustik kotar buti Nacionalno konsili nacionalne minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20 _____ berš) (ano podur teksti: Rndipaskopustik)²⁵, Nacionalno konsili _____ nacionalne minoritetesko/Kerđutno šerutnipe (ano podur teksti: Konsili/Kerđutno šerutnipe), pedo bešipe savo adikhardılo ano dive _____ 20 _____. berš, andja

AGORISIBASKO LIL

kotar

zorakaripe tradicionalno anava Dizjake /Komunake

pedi čhib thaj lil

nacionalno minoritetesko

I

Anav " _____ " zorakarape sar tradicionalno anav Dizjako/Komunako _____ pedi čhib thaj lil _____ nacionalno minoritetesko.

II

Pratsav te delpe presidenteske Konsilesko vaš mukhlaripe ano angluno so avela bešipe Konsilesko²⁶/Khedutnipasko Dizjako/Komunako _____²⁷.

²⁵ Alosar sa jase disave kotar dende opcije, ano phandipe kotar andruni organizacia thaj čhandipe bukjako thaj pratsavipe nacionalno konsili nacionalne minoritetesko.

²⁶ Dženoa 7. paragrafi 7. Kanunesko anglodikhardılo kaj Konsili mukhlarela pratsav savo andja Kerđutno šerutnipe ano anglno bešipe, ama ini kaj pratsav Kerđutno šerutnipasko ačhola ano zoraripe vikaj Konsili na mukhela. Ani situacia bimukhlipe pratsavako Kerđutne

Pratsav te ikalelpe ano „Sl. glasnik RS“/2*Službeni list Autonomna pokrajina Vojvodina*“, „Sl. list grada/opštine _____“, pedi publikaki tabla thaj oficielno internet rigutni Konsileski.

Sebepesko mothovdipe²⁹

šerutnipasko, Kerdutne šeritnipaske ačhavelpe mandati, ama pratsav ačhola pedo zoralipe. Ano rami odoleja, ini adžahar pratsavja save Kerdutno šerutnipe andja, prekal akana validno agorisine, pherdevalidno thaj šaj te bičhalenpe ko rodutno gndipasko/bahamesko/ e avazipasko thaj te ikalelpe ani publikaki tabla thaj oficielno internet prezentacia Konsilesko.

²⁷ Alosar jekh kotar dende opcije ano phandipe kotar fakti si mi jase na Konsili, pere Statutea, Kerdutne šerutnipaske dendoj te anol pratsav kotar disave pučhipe phande e keripa publikake bukja nacionalno konsilesko anglodikharde kanunea.

²⁸ Akava dženo labarinelape numa ano situacie kana Gndipe/Pratsav andoj Konsili nacionalne minoritetesko. Te sine kaj lafi kotar Gndipe/Pratsav savi andoj Kerdutno šerutnipe, vipal dženo trubul te arakhelpe ani pratsavutni sava Konsili mukhlarela odova/ja.

²⁹ Ano rami e principia šukhar direkcia sakova juridikako akti save pratsavinelape kotar hakaja thaj obligacie, a korkore odolea ini odova savo andilo keripa publikake bukja, trubul te ovelole sebepesko mothovdipe. Po ulavdipe te sine kaj olesko obligaciako artiklo nane hramimo lil e bešipasta ano savo andilo. Sebepesko mothovdipe trubul te adikharol, thaj pedo odova čhandipe kerela publikake pašutno, klidutne faktja soske thaj pedo savo čhandipe andilo juridikako akti precizno teksteja sar pml. ano Modeli Pratsavako kotar pharuvipe gendjengo gn.1a.

Modeli Gndipasko/Pratsavako kotar devipe Gndipe

NACIONALNO KONSILI _____

NACIONALNO MINORITETESKO

Republika Srbia

Gendo: _____

Data: _____

Than: _____

DIZ/KOMUNA _____

KHEDUTNIPE DIZJAKI/KOMUNAKI

DIZJAKI/KOMUNAKI DIREKCIA

**Komisia vaš anava kotora bešipaske thanengo, mahalengo thaj
trgjengo**

Mahala _____ **gn.** _____

Pedo fundo dženosko 93. Kanuni kotar lokalno korkorodirekcia (*"Službeni glasnik RS"*, gn. 129/2007, 83/2014– av. kanuni, 101/2016 – av. kanuni thaj 43/2018) thaj dženo 22. paragrafi 1. punkto 6 Kanuni kotar nacionalno konsilja nacionalne minoritetjenge (*"Službeni glasnik RS"*, gn. 72/2009, 20/2014 - pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018), a ano rami e dženoa ____ Statuti Nacionalno konsili _____ nacionalne minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20 _____ berš) (ano podur teksti: Statuti) thaj dženoa _____ Rndipasko kotar buti Nacionalno konisli nacionalno minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20 _____ berš) (ano _____ podur teksti:

Rndutnopustik)³⁰Nacionalno konsili _____
nacionalno minoritetesko /Kerdutno šerutnipe (ano podur teksti:
Konsili/Kerdutno šerutnipe), ano bešipe savo adikhardilo ano
dive_____ 20 _____.berš , andilo

GNDIPE /PRATSAV

kotar

**devipe Gndipe pedo Bahami agorisipe kotar zorakaripe anava
kotoreng bešipaske thana/trgja/mahale ani teritoria
Dizjaki/Komunaki _____**

I

Delape **pozitivno/negativno** gndipe pedo Bahami agorisipe
kotar zorakaripe anav jekh kotar bešipaske thanesko/trgesko/mahalako
(kotar _____ bešipaske _____ thanesko/trgesko/mahalako
_____) pi teritoria Dizjaki/Komunaki
_____ save Komisia vaš anava kotora bešipaske
thanengo, mahalengo thaj trgjengo zorakardja ano bešipe savo
adikhardilo ano dive _____ 20 ____berš (Gendo:
_____)

II

Pratsav te delpe presidenteske Konsilesko vaš te mukhlarolpe ano
angluno so avela bešipe

³⁰

Alosar sa jase disave kotar dende opcije, ano phandipe kotar andruni organizacia thaj
čhandipe bukjako thaj pratsavipe nacionalno konsili nacionalne minoritetesko.

Konsilesko³¹/Komisijake vaš anava kotora bešipaske thanengo,
mahalengo thaj trgjengo Dizake/Komunake

³²

III³³

Pratsav te ikalelpe pi publikaki tabla thaj oficielno internet rigutni
Konsileski.

Sebepesko mothovdipe³⁴

- ³¹ Dženoa 7. paragrafi 7. Kanunesko anglodikhlardilo kaj Konsili mukhlarela pratsav savo andja Kerdutno šerutnipe ano anglno bešipe, ama ini kaj pratsav Kerdutno šerutnipasko ačhola ano zoralipe vikaj Konsili na mukhela. Ani situacia bimukhlpe pratsavako Kerdutne šerutnipasko, Kerdutne šeritnipaske ačhavelpe mandati, ama pratsav ačhola pedo zoralipe. Ano rami odoleja, ini adžahar pratsavja save Kerdutno šerutnipe andja, prekal akana validno agorisine, pherdevalidno thaj šaj te bičhalenpe ko rodutno gndipasko/bahamesko/ e avazipasko thaj te ikalelpe ani publikaki tabla thaj oficielno internet prezentacia Konsilesko.
- ³² Alosar jekh kotar dende opcije ano phandipe kotar fakti si mi jase na Konsili, pere Statutea, Kerdutne šerutnipaske dendoj te anol pratsav kotar disave pučhipe phande e keripa publikake bukja nacionalno konsilesko anglodikhlarde kanunea.
- ³³ Akava dženo labarinelape numa ano situacie kana Gndipe/Pratsav andoj Konsili nacionalne minoritetesko. Te sine kaj lafi kotar Gndipe/Pratsav savi andoj Kerdutno šerutnipe, vipal dženo trubul te arakhelpe ani pratsavutni sava Konsili mukhlarela odova/ja.
- ³⁴ Ano rami e principia šukhar direkcia sakova juridikako akti save pratsavinelape kotar hakaja thaj obligacie, a korkore odolea ini odova savo andilo keripa publikake bukja trubul te ovelole sebepesko mothovdipe. Po ulavdipe te sine kaj olesko obligaciako artiklo nane hramimo lil e bešipasta ano savo andilo. Sebepesko mothovdipe trubul te adikharol, thaj pedo odova čhandipe kerela publikake pašutno, klidutne faktja soske thaj pedo savo čhandipe andilo juridikako akti precizno teksteja sar pml. ano Modeli Pratsavako kotar pharuvipe gendjengo gn.1a.

7. NACIONALNO KONSILJA ANO SEKTORI KULTURA

Bi dikhiba sar thaj ano savo čhandipe halova svato "kultura" akava sektori sito jekh kotar maj rodutno thaj majzumavipasko kana siton ano pučhipe autorizacia nacionalno konsiljengo. Sebejpa si but:

- Lafi sito kotar sektori ano savo **malavdinenape thaj phanenape nakhlo, avdisutno thaj avutno nacionalno minoritetesko,**
- Kerelape kotar but **bufljardo thaj savetane juridikako ramesko** vaš savesko čačikano thaj efikasno labaripe siton prasavutne thaj dominatno džandipe kotar norme kotar sektorja **bibliotekaripe, arhivistika, muzeologia, literatura, lilarnipe, ikalipe, muzika, piltaripe, arheologia** thaj aver.
- Ano akava sektori **dominatno siton pratsavja thaj aktivipe strategiake karakteristika**
- **Iniciativa thaj aktivizmi** nacionalno konsilesko siton jekh kotar fundone karakteristike akale sektoresko,
- Vaš odoleske ano akava sektori kapaciteti nacionalno konsilesko kotar but moldikano soske
- Reso savo mangelape te astarolpe sito trinitno: **adikharipe, barjaripe thaj bufjaripe** kulturako.

Sa publikake bukja savengo keripe dendilo nacionalne konsiljenge šaj te ulavenpe prekal piri juridikani natura pedo:

- **fundutne thaj/jase direkciake,**
- **participacia ano direktiribe ano institucie (anavipe dženengo direkciako šerutnipasko thaj devipe gndipe) thaj**
- **Aver publikake bukja ano sektori kulturako.**

Ano rami sakola kotar phendutne grupe arakhenape pobaro gendo konkretikane publikake bukja. Džiavdisutni praksa thaj gendja sikhavena kaj disavo gendo olengo na erenape soske nane manglipe vaš odova jase nane kapacitetja vaš olengo kvalitetno keripe, dži aver so ačhile kerenape pedo aver aver čhandipe, ano phandipe kotar odova savo nacionalno konsili sito konkretno ano pučhipe.

Strategikane dikhinindo, majmoldikano publikako buti nacionalno konsilesko ano sektori kultura sito publikaki buti te del bahami vaš zorakaripe kaj daj institucia kulturaki kotar ulavdo semnipe vaš nacionalno minoriteti.

Kanuni kotar nacionalno konsilja nacionalno minoritetjenge

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Participacia ano direktiribe institucia

Dženo 17.

.....Po **bahami nacionalno konsilesko**, fundatori, pharuvipa fundatorno akti, šaj te zorakarol kaj **institucia kulturaki kotar ulavdo semnipe vaš nacionalno minoriteti.**"

7.1. Anavipe dženegro direkciako šerutnipasko

Khanči pohari semno nane ni publikako buti nacionalno konsilesko te anavisarol dženen ko organi direkciako.

Kanuni kotar nacionalno konsilja nationale minoritetjenge

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Participacia ano direktiribe institucia

Dženo 17.

Ano institucie kulturake vaš save **pharuvipa fundosko akti zorakardilo kaj sito kotar ulavdo semnipe vaš nacionalno minoriteti**, nacionalno konsili:

1. **anavanela majhari jekhe džene ko direkciako šerutnipe** instituciako, ano rami e kanunea save lačarelape sektori kulturako,"

Kanuni kotar kultura

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2009, 13/2016, 30/2016 – korek. thaj 6/2020)

Dženo 42.

"Ano direkciako šerutnipe ki institucia kulturaki vaš savi **pharuvipa fundosko akti zorakarolpe kaj sito kotar ulavdo semnipe vaš adikharipe, anglunisaripe thaj barjaripe kulturako specifika thaj adikharipe nacionalno identiteti nacionalno minoritetesko, majhari jekh dženo direkciako** anavisarelpe pedo **bahami adekvatno nacionalno konsilesko"**

7.2. Devipe gndipasko

Autorizime bukja nacionalno konsileske te den aver aver tipja gndipaske sito jekh kotar odola publikake bukja vaš savengo keripe si savakhtuno thaj butvar manglipe.

Kanuni kotar nacionalno konsilja nacionalno minoritetjenge

("Sl. Glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Participacia ano direktoribe instituciako

Dženo 17.

Ano institucije kulturake vaš save **pharuvipa fundosko akti zorakardilo kaj siton kotar ulavdo semnipe vaš nacionalno minoriteti**, nacionalno konsili:

2. dela gndipe **kotar bahamutne dženutnen ano direkciako šerutnipe instituciako**,

3. dela gndipe **ani procedura alosaripe direktoresko instituciako,**"

Numa, praksa sikhavela kaj palune berša majbutvar labarisalo thaj vaš sakodivutno dživdipe dženutnengo nacionalno minoritetesko majmoldikano autorizaciaki buti vaš devipe jekh totalno aver gndipe.

Kanuni kotar nacionalno konsilja nacionalne minoritetjenge

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Aver autorizime bukja ano sektori kultura

Dženo 18.

Nacionalno konsili:

10. dela **bahami vaš ulavdipe vastušeja save denape prekal publikako konkursi kotar budžeti** Republikako, autonomno krainako jase jekhutni lokalno korkorodirekciako, vaš institucijenge, manifestacijenge thaj amalipenge nacionalne minoritetja ano sektori kultura, ..."

Kanuni kotar kultura

("Sl. Glasnik RS", gn. 72/2009, 13/2016, 30/2016 – korek. thaj 6/2020)

"Finansiripe thaj kofinansiripe projektjengo ani kultura

Dženo 76.

Nacionalno konsili nacionalno minoritetesko dela **bahami vaš ulavdipe vastušeja save denape prekal publikako konkursi kotar budžeti Republikako, autonomno krainako jase jekhutni lokalno korkorodirekciako vaš institucie, manifestacie thaj amalipenge nacionalne minoritetjenge ano sektori kultura**"

Teksti Kanunesko savo zorakarela akava moldikani publikaki buti nane hramisalo pedo čhandipe te reselpe direktno labaripe. Odoleske vaš olesko efikasno keripe, but moldikano sito teksti ko talokanunesko akti. Ano oleste arakhenape sa musajutne gendja kotar odova kaj:

- vaš **kedipe bahamja vaš finansiripe jase kofinansiripe projektjengo** ani kultura sa kompetentno orgajna (ministribe kulturako thaj informišipasko, krainako sekretariati vaš kultura, orgajna jekhutna lokalno korkorodirekciako) musaj te **hramisarinen publikako konkursi,**
- publikako konkursi musaj te **hramiasarolpe majhari jekh var ano berš,**
- kompetentno organi musaj te **ikalel publikako konkursi pedo poro oficielno internet rigutni thaj ano majhari jekh divutno štampimo medij savo iklola ani teritoria savo konkursi učharella,**
- roki vaš devipe aplikacia **našti te ovol po harno kotar 30 dive kotar dive kana iklilo ano divutno štampimo lil,**
- **hakaj te len kotor** ano konkursi siolen **institucie, artistipaske thaj aver amalipe, individualacja thaj aver subjektja ani kultura,**
- aplikacia po konkurs denape pedo **ulavdo formati** savo sito **phandutno kotor konkursno dokumentaciako a dikhavutno sito pedo oficielno internet rigutni** kompetentno organesko,
- musaj e aplikacia te ovol **kompletno, lačardo pherdimi, e bufljarde thaj sebepeske mothavdipa projektesko, elaboraciako thaj precizno budžeti, e čačikane thaj pherdutne gendja kotar kapacitetja aplikatoresko,**

- **evaluacia** projektesko kerela **ulavdo sakova dženo komisiako vaš sakova projekti ulavdo, a komisia te kerol hramimo sebepesko mothovdipe e pheniba sebepjengo vaš leipe jase bileipe** projektjengo.

Direkcia kotar kriterijumja, napipe thaj čhandipe alosaripe projektjengo ani kultura save finansirinenpe thaj kofinansirinenpe kotar budžeti Republika Srbiako, autonomno krainako, jase jekhutna lokalno korkorodirekciako

("Sl. glasnik RS", gn. 105/2016 thaj 112/2017)

Dženo 3.

" Kriteriumja pedo fundo save ka kerelpe **evaluacia projektjengo**

1) **harmonizuipe projektjengo e sasutne interesea ani kultura thaj prioritetjenca konkurseske,**

2) **kvaliteti thaj so sito inovacia** ano projekti,

3) **kapacitetja** save manganape vaš realizacia projektesko thaj odova:

1. **ekspertsko, jase artistikane** kapacitetja,

2. aver **musajutne resursja.**

4) **finansijsko plani** – elaboracia, harmonizipe e planea aktivipasko, ekonomikano thaj khuvipe pobut haniga finansiribaske,

5) **stepeni tarzalipasko pedo kvaliteti "**

NACIONALNO KONSILI _____

NACIONALNO MINORITETESKO

Republika Srbia

Gendo: _____

Data: _____

Than: _____

**MINISTRIBE KULTURAKO THAJ INFORMIŠIPASKO/KRAINAKO
SEKRETARIATI VAŠ _____/DIZ/KOMUNA**

DIZJAKI/KOMUNAKI DIREKCIA

Dizjako/Komunako sekretariati vaš _____³⁵

Mahala _____ gn. _____

Pedo fundo dženesko 76. paragrafi 5. Kanuni kotar kultura (*"Službeni glasnik RS"*, gn. 72/2009, 13/2016 thaj 30/2016) thaj dženo 18. paragrafi 1. punkto 10 Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge (*"Službeni glasnik RS"*, gn. 72/2009, 20/2014 - pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018), a ano rami e dženoa ____ Statuti Nacionalno konsilesko _____ nacionalne minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20 _____ berš) (ano podur teksti: Statuti) thaj dženoa _____ Rndutno kotar buti Nacionalno konsili nacionalno minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____ 20 _____ berš) (ano podur teksti: Rndutno pustik)³⁶, Nacionalno konsili _____

³⁵ Alosar jekh kotar dende opcije ano phandipe kotar konkretikani situacia jase kaske akti bičhalelape.

³⁶ Alosar sa jase disave kotar dende opcije, ano phandipe kotar andruni organizacia thaj čhandipe bukjako thaj pratsavipe nacionalno konsili nacionalne minoritetesko.

_____ nacionalno minoritetesko (ano podur teksti: Konsili/Kerdutno šerutnipe) ano bešipe savo adikhardilo ano dive _____ 20 _____ berš, andja

GNDIPE/PRATSAV

kotar

devipe Gndipe pedo Bahami vaš ulavdipe vastušejengo save denape prekal publikako konkursi vaš finansiripe thaj kofinansiripe projektjengo ano sektori kultura

I

Delape **pozitivno/negativno** gndipe thaj delape **propozalo vaš ulavdipe vastušejengo** projekteske _____ (anavipe jase anav aplikatoresko) talo anav " _____ " (anavipe projekatesko) bičhaldilo pedo Publikako konkursi Ministribasko vaš kultura thaj informišipe/Krainako sekretariati vaš _____/Diz/Komuna _____ vaš finansiripe thaj kofinansiripe projektjengo ani kultura.

/

Delape **pozitivno/negativno** gndipe thaj delape **propozalo vaš ulavdipe vastušejengo** avune projektjenge save bičhaldile ano Publikako konkursi Ministribasko vaš kultura thaj informišipe / Krainako sekretariati vaš _____/Diz/Komuna _____ vaš finansiripe thaj kofinansiripe projektjengo ani kultura.³⁷

³⁷

_____ Alosar jekh kotar dendutne opcije ano phandipe kotar fakti manglape mi te delpe gndipe kotar jekh jase pobut bahamutne projektja vaš ulavdipe vastušeja.

Rnd. Gn. Anav. Projekat. Anav. aplikatoresko Sebebesko mothovdipe³⁸

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

II

Pratsav bičhalelape presidentoske Konsilesko vaš mukhlaripe pedo angluno avutno bešipe Konsilesko³⁹/Ministribaske vaš kultura /Krainake sekretariateske vaš _____/Diz/Komuna _____ Sekretariateske vaš _____.⁴⁰

³⁸ Pml. Konsili dela propozalo kaj _____ finansikane te delpedumo realizaciake projektesko kotar semnipe vaš adikharipe/barjaripe/promocia artistipe thaj kultura _____, kvalitetno koncepti thaj dikhlaripe temako, gabariti thaj semnipe temako, čhandipe pedo savo tema lačarelape, butberšutno vakhtunipe, angažuiimo baro gendo terne dženutnenge _____ nacionalno minoritetsko, soke kaj sito lafi kotar tradiconalno manifestacia _____ nacionalno minoritetsko, šukhar realizacia poangle projektjengo kotar aplikatori, soske ano pučhipe manifestacia kotar baro moldikanipe vaš adikhairpe kulturno identiteti _____.

³⁹ Dženoa 7. paragrafi 7. Kanunesko anglodikhlardilo kaj Konsili mukhlarla pratsav savo andja Kerdutno šerutnipe ano anglnu bešipe, ama ini kaj pratsav Kerdutno šerutnipasko ačhola ano zoralipe vikaj Konsili na mukhela. Ani situacia bimukhlape pratsavako Kerdutne šerutnipasko, Kerdutne šeritnipaske ačhavelpe mandati, ama pratsav ačhola pedo zoralipe. Ano rami odoleja, ini adžahar pratsavja save Kerdutno šerutnipe andja, prekal akana validno agorisine, pherdevalidno thaj šaj te bičhalenpe ko rodutno gndipasko/bahamesko/ e avazipasko thaj te ikalelpe ani publikaki tabla thaj oficielno internet prezentacia Konsilesko.

⁴⁰ Alosar jekh kotar dende opcije ano phandipe kotar fakti si mi jase na Konsili, pere Statutea, Kerdutne šerutnipaske dendoj te anol pratsav kotar disave pučhipe phande e keripa publikake bukja nacionalno konsilesko anglodikhlarde kanunea.

III⁴¹

Pratsav te ikalelpe pi publikaki tabla thaj oficielno internet rigutni
Konsilesko.

Sebepesko mothovdipe⁴²

LEPARNIPE: Komisia save anela pratsav kotar ulavdipe vastušejengo save denape prekal publikako konkursi musaj ano Sebepesko mothovdipe para pratsavako, kana cidenape kotar Bahami/Gndipe nacionalno konsilesko, bufljarde thaj pherdo te mothaven sebepja thaj faktja pedo fundo save odova von kerde. Sakova aver rigutno keripe cidela manajipe kotar participacia nacionalno konsilesko ano akala procedure.

⁴¹ Akava dženo labarinelape numa ano situacie kana Gndipe/Pratsav andoj Konsili nacionalne minoritetesko. Te sine kaj lafi kotar Gndipe/Pratsav savi andoj Kerdutno šerutnipe, vipal dženo trubul te arakhelpe ani pratsavutni sava Konsili mukhlarela odova/ja.

⁴² Ano rami e principia šukhar direkcia sakova juridikako akti save pratsavinelape kotar hakaja thaj obligacie, a korkore odolea ini odova savo andilo keripa publikake bukja, trubul te ovelole sebepesko mothovdipe. Po ulavdipe te sine kaj olesko obligaciako artiklo nane hramimo lil e bešipasta ano savo andilo. Sebepesko mothovdipe trubul te adikharol, thaj pedo odova čhandipe kerela publikake pašutno, klidutne faktja soske thaj pedo savo čhandipe andilo juridikako akti precizno teksteja sar pml. ano Modeli Pratsavako kotar pharuvipe gendjengo gn.1.a.

8. NACIONALNO KONSILI ANO SEKTORI INFORMIŠIPE

Sektori informišipasko ano but so paše ko sektori kulturako kana sito lafi kotar autoribaske bukja nacionalno konsiljengo. Odova sito sektori:

- ano savo uzo fundoni funkcia – **informišipe** si ini sekundarno ama khanči pohari moldikani thaj funkcia kaj informišipa reselape **adikharipe kulturako thaj čhibjako identiteti** nacionalno minoritetjengo,
- kote rodelape thaj adžukharelape **proaktivno keripe** nacionalne konsiljenge
- ano savo **amboldipe vaš pherdo, efikasno thaj ččikano reslipe vortojuridikano ulavdo maškhar orgajna publikaki thagarutni thaj nacionalne konsilja.**

Hakaj pedo informišipe adžahar sito ačhimoski kategorija. Dženutne nacionalne minoritetjenge ani Srbia siolen dujdjutisarde garancie hakaj pedo informišipe. Jekh sito generalno hakaj pedo informišipe savo sito garantuimo sa dizutnenge dži dujto hakaj pedo informišipe pe dajaka čhibjate savesko jekhuno reso adikharipe specifika nacionalne minoritetjenge.

Ačhimos

("Sl. Glasnik RS", gn. 98/2006)

"Hakaj pedo informišipe

Dženo 51.

Sako siole hakaj **te ovol ččikano, pherdo thaj kovakhti informišimo kotar pučhipe kotar publikako semnipe** thaj vastušeja publikake informišipaske musaj odova hakaj te pačavinen."

Hakaj pedo adikharipe specifika

Dženo 79.

"Dženutne nacionalne minoritetjenge siolen hakaj:

- pedo **pherdo, kovakhtuno thaj birigutno informišipe pedo piri čhib;**
- pedo **vakheripe, leipe thaj pharuvipe informacie thaj ideje pedo piri čhib;**
- pedo **formiripe pere vastušeja informišipaske."**

Sa publikake bukja savengo keripe dendilo nacionalne konsiljenge ano akava sektori šaj te ulavenpe prekal piri juridikaki natura pedo:

- **fundipaske thaj/jase direkciake,**
- **participacia ani direkcia instituciaki (bahamipe thaj devipe gndipe),**
- **participacia ano anibe pratsavja thaj**
- **aver publikake bukja ano sektori informišipasko.**

Ano rami sakola kotar phendutne grupe arakhelape pobaro gendo konkretikane publikake bukja. Numa, praksa sikhavela kaj majbut kerelape jekh kotar publikake bukja kotar paluni grupa, ini kaj odova nane strategiako uč operativno naturako. Odova na manglape te čamatkarinel soske sektori informišipasko siole pana jekh karakteristika – manglipe vaš savakhtuno thaj adekvatno finansiripe. Jekh kotar majsemne čhandipe vaš reslipe hakaj pedo informišipe dizutnengo dženutne nacionalno minoritetjenge sito kotar aver aver konkursja pedo projektja save rndipa hraminela Ministribe kulturako thaj informišipasko, Krainako sekretariati vaš informišipe thaj jekhtune lokalno korkorodirekciake. Uzo odova, paše sito pana jekh hanig lovengo-Budžetsko fondi vaš nacionalne minoritetjenge, savea nadur direkcia kerela sine Ministribe raštrake direkciako thaj lokalno korkorodirekcia, a prekal nevo Kanuni kotar ministribja odova mangelape te ovol ani

kompetencia **Ministribasko vaš manušikane thaj minoritetjenge hakaja thaj amalipasko dialogi.**

Kanuni kotar nacionalno konsilja nacionalne minoritetjenge

("Sl. Glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Budžetesko fondi vaš nacionalne minoritetjenge

Dženo 119.

Vastušeja kotar Budžetesko fondi delape prekal **publikako konkursi vaš finansiripe programja thaj projektja kotar sektori kultura, edukacia, informišipe thaj oficielno labaripe čhibjako thaj lilesko**"

LEPARNIPE: Prioritetno sektori vaš savo Budžetsko fondi ka akharol vastušeja definišinelape ano bešipe Konsilesko vaš nacionalne minoritetja, a pedo fundo propozalo NKNM, jase Kordinacia nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge.

Kana sito lafi kotar devipe gndipe molikano te leparolpe disave šeja:

- Nacionalno konsilja šaj semnikano te **keren pere autoriteteja thaj kvalitetno gndipa** save bičhalena kotar projektja kotar sektori informišipasko,
- Olengo dikhipe pedo odova pučhipe **rndipa respektuinelape,**
- **Konkursja vaš finansiripe thaj kofinansiripe siton publikane,**
- Organi savo hraminela konkursi siole **obligacia te lol gndipe nacionalno konsilesko,**
- **Anglalthodipe** sito kaj odova organi nacionalne konsiljenge **kovakhti ka dol kompletno dokumentacia** sar von te ovelolen basandune vakhti thaj pedo savo fundo te den poro gndipe,

- Kana delape gndipe trubul te ovelamen ano dikhipe kaj praksa sikhavdja kaj **djiavdisutno majbaro problem realizacia projektjengo savenge vastušeja dendile.**

Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge

("Sl. Glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"Aver publikake bukja ano sektori informišipe

Dženo 21.

Nacionalnoi konsili:

2. dela **bahami vaš ulavdipe vastušejengo** vaš projektja save denape ano publikako konkursi savo hraminela organi publikaka thagarutnako, **vaš vazdipe kvaliteti informišipasko dženutnenge nacionalne minoritetjenge;"**

Kanuni kotar publikako informišipe thaj medije

("Sl. Glasnik RS", gn. 83/2014, 58/2015 thaj 12/2016 – hanigaki interpretacia)

"Reslipe hakaj pedo informišipe nacionalne minoritetjenge

Dženo 13.

"Ano reso te ovol šaipasko **realizacia hakaj nacionalne minoritetjenge pedo informišipe pedo piri čhib thaj te jatornilpe piri kultura thaj identiteti,** arakhenape **kotor vastušejengo, prekal kofinansiripe** jase aver šartja vaš buti medijengo save ikalena inforamcie pedo čhibja nacionalne minoritetjenge"

Konkurseski komisija

Dženo 24.

..... Pedo projektja save denape ano konkursi save hraminenape vaš vazdipe kvaliteti **informišipe dženutnengo nacionalne minoritetjenge, obligacia sito te lelpo gndipe kotar adekvatno nacionalno konsili nacionalno minoritetesko.**"

Modeli Gndipasko/Pratsavako kotar devipe Gndipe

NACIONALNO KONSILI _____

NACIONALNO MINORITETESKO

Republika Srbia

Gendo: _____

Data: _____

Than: _____

**MINISTRIBE KULTURAKO THAJ INFORMIŠIPE/KRAINAKO
SEKRETARIATI VAŠ INFORMIŠIPE /DIZ/KOMUNA**

Dizjaki/Komunaki direkcija

Dizjako/Komunako sekretariati vaš _____

Mahala _____ **gn.** _____

Pedo fundo dženosko 24. paragrafi 2. Kanuni kotar publikako informišipe thaj medije ("Službeni glasnik RS", gn. 83/2014, 58/2015 thaj 12/2016 – hanigaki interpretacia) thaj dženo 21. paragrafi 1. punkti 2 Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge ("Službeni glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 - pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018), a ano rami e dženoa ___ Statuti Nacionalne konsilesko _____ nacionalno minoritetesko (Gendo: _____ kotar _____)

20 _____berš (ano podur teksti: Statuti) _____ thaj dženoa____
Rndutno pustik kotar buti Nacionalno konsili nacionalno minoritetesko
(Gendo: _____ kotar _____ 20 _____berš)⁴³(ano
podur teksti: Rndutno), Nacionalno konsili _____nacionalno
minoritetesko (ano podur teksti:Konsili)/Kerdutno šerutnipe pedo bešipe
savo adikhardilo ano dive _____ 20 _____ .berš, andilo

GNDIPE/PRATSAV

kotar

**devipe Gndipe pedo Bahami vaš ulavdipe vastušeja save denape
prekal publikako konkursi vaš finansiripe thaj kofinansiripe
projektjengo ano sektori informišipasko**

I

Delape **pozitivno/ negativno** gndipe thaj dela **propozalo vaš ulavdipe
vastušejengo** projekteske _____
(anavipe jase anav aplikatoresko) talo anavipe
" _____ " (anavipe projektesko) bičhaldo pedo
Publikako konkursi Ministribasko vaš kultura thaj informišipe/Krainako
sekretariati vaš informišipe/ Dizjako/Komunako _____ vaš
finansiripe thaj kofinansiripe projektjengo ani kultura.

/

Delape **pozitivno/ negativno** gndipe thaj dela **propozalo vaš ulavdipe
vastušejengo** akale projektjenge save sine bičhalde ano Publikako
konkursi Ministribasko vaš kultura thaj informišipe /Krainako sekretariati

⁴³

Alosar sa jase disave kotar dende opcije, ano phandipe kotar andruni organizacia thaj
čhandipe bukjako thaj pratsavipe nacionalno konsili nacionalne minoritetesko.

vaš informišipe/Dizjako/Komunako _____ vaš finansiripe
thaj kofinansiripe projekatjengo ani kultura.⁴⁴

II

Pratsav te delpe presidentoske Konsilesko vaš mukhljaripe ano
angluno so avela bešipe Konsilesko⁴⁵/Ministribe kulturako/Krainako
sekretariati vaš _____ informišipe/Dizjake/Komunake
_____.⁴⁶ Sekretariati vaš _____.

III⁴⁷

Pratsav te ikalolpe ani publikaki table thaj oficielno internet rigutni
Konsilesko.

Sebepesko mothovdipe⁴⁸

⁴⁴ Alosar jekh kotar dendutne opcije ano phandipe kotar fakti manglape mi te delpe gndipe kotar jekh jase pobut bahamutne projektja vaš ulavdipe vastušeja.

⁴⁵ Dženoa 7. paragrafi 7. Kanunesko anglodikhlardilo kaj Konsili mukhlarela pratsav savo andja Kerdutno šerutnipe ano anglno bešipe, ama ini kaj pratsav Kerdutno šerutnipasko ačhola ano zoralipe vikaj Konsili na mukhela. Ani situacia bimukhlpe pratsavako Kerdutne šerutnipasko, Kerdutne šeritnipaske ačhavelpe mandati, ama pratsav ačhola pedo zoralipe. Ano rami odoleja, ini adžahar pratsavja save Kerdutno šerutnipe andja, prekal akana validno agorisine, pherdevalidno thaj šaj te bičhalenpe ko rodutno gndipasko/bahamesko/ e avazipasko thaj te ikalelpe ani publikaki tabla thaj oficielno internet prezentacia Konsilesko.

⁴⁶ Alosar jekh kotar dende opcije ano phandipe kotar fakti si mi jase na Konsili, pere Statutea, Kerdutne šerutnipaske dendoj te anol pratsav kotar disave pučhipe phande e keripa publikake bukja nacionalno konsilesko anglodikhlarde kanunea.

⁴⁷ Akava dženo labarinelape numa ano situacie kana Gndipe/Pratsav andoj Konsili nacionalne minoritetesko. Te sine kaj lafi kotar Gndipe/Pratsav savi andoj Kerdutno šerutnipe, vipal dženo trubul te arakhelpe ani pratsavutni sava Konsili mukhlarela odova/ja.

⁴⁸ Ano rami e principia šukhar direkcia sakova juridikako akti save pratsavinelape kotar hakaja thaj obligacie, a korkore odolea ini odova savo andilo keripa publikake bukja, trubul te ovelole sebepesko mothovdipe. Po ulavdipe te sine kaj olesko obligaciako artiklo nane hramimo lil e bešipasta ano savo andilo. Sebepesko mothovdipe trubul te adikharol, thaj pedo odova čhandipe kerela publikake pašutno, klidutne faktja soske thaj pedo savo čhandipe andilo juridikako akti precizno teksteja sar pml. ano Modeli Pratsavako kotar pharuvipe gendjengo gn.1a.

LEPARNIPE: Komisia savi anela pratsav kotar ulavdipe vastušejengo save denape prekal publikako konkursi musaj ano Sebesesko mothovdipe para pratsavako, kana cidenape kotar Bahami/Gndipe nacionalno konsilesko, bufljardo thaj pherdo mothavena sebesja thaj faktja pedo fundo save odova kerde. Sakova aver riguno keripe cidela manajipe kotar participacia nacionalno konsilesko ano akala procedure.

9. NACIONALNE KONSILJA THAJ BIPHANGLUTNE ORGAJNA

9.1. Uluvutno dizutnengo

Uluvutno dizutnengo siole but baro gendo moldikane publikake bukja kana sito reslipe publikake bukja nacionalne konsiljengo ano pučhipe.

Kanuni kotar Uluvutno dizutnengo

("Sl. glasnik", gn. 79/2005 thaj 54/2007)

"Dženo 17.

Uluvutno dizutnengo **kontrolišinela pačavipe hakaja dizutnenge**, zorakharela čhalavdimata save kerdile aktea bukjako jase bikeripe organesko direkciako **kontrolišinela kanunipe thaj čačipe bukjako organesko direkciako....**

Dženo 18.

Uluvutno dizutnengo siole hakaj te dol **bahami kanunesko** kotar piri kompetencia.

Uluvutno dizutenengo sito autorizimo te dol **Thagarutnake, jase Parlamenteske iniciativa vaš pharuvipe thaj džipherdipe kanunesko....**

Uluvutno dizutnengo sito autorizimo kaj ano procesi labaripe normengo **dela gndipe Thagarutnake thaj Parlamenteske pedo bahamja kanunesko thaj aver normengo** te sine kaj olenca lačarenape pučhipe save siton kotar semnipe vaš uluvipe hakaja dizutnenge.

Dženo 19.

Uluvutno dizutnengo siole atorizimi te **inicirinol procedura anglo Ačhimosko krisi vaš ačhimoskipe thaj kanunipe** kanunengo, aver normengo thaj sasutne akatjengo.

Dženo 20.

Uluvutno dizutnengo sito autorizimo publikane te dol propozalo vaš cidipe funkcioneresko savo sito amboldikano vaš čhalavdipe hakaja dizutnenge, jase te inicirinol keripe disciplinaki procedura opipe bučarno ano organi direkciako savo sito direktno amboldimo vaš kerdutno čhalavdipe...

Uluvutno dizutnengo kerela buti:

1. Pedo **anglodavia** thaj/jase
2. Pedo **korkorutni iniciativa**.

Vaš ini akava mehanizmi uluvipasko te ovol efikasno musaj te pherenpe disave šartja:

3. Uluvutno dizutnengo manglape te ovol **paluno a na angluno niveli** ano uluvipe daj kasko hakaj savo čhalavdilo,
4. Vaš odova **anglo devipe anglodavia** dendutno musaj te **dikhlarol te uluvinol pere hakaja ano adekvatno juridikako procedura devipa juridikane vastušeja save oleske denape te labarinol,**
5. Te sine kaj odova na kerela, Uluvutno dizutnengo **na ka inicirinol procedura pedo dendutni anglodavia uč anglodavijutne ka sikhavol save jurdikane vastušeja šaj te labarinol thaj ka bičhalel ole te inicirinol adekvatno juridikake procedure,**

6. Numa **specialno**, Uluvutno dizutnengo ka inicirinol procedura ini poangle ze so strandjisardile sa juridikane vastušea (te sine kaj ovela **kerdimi bikompezaciaki škodra, te sine lafi kotar anglodavia sebepi čhalavdipe principi šukhar direkciako, poulavdipe bikorektno relacia organesko prekal dendutno anglodaviako, bianovakhtuno buti**

Anglodavia šaj te delpe:

Kanuni kotar Uluvutno dizutnengo

("Sl. Glasnik RS", gn. 79/2005 thaj 54/2007)

"Dženo 25.

Sakova fizikano jase juridikano persona, kherutno jase avrijalutno savo adikharela kaj oleske aktea, bukja jase bikeriba organesko direkciako čhalavdile hakaja...."

Anglodavia šaj te delpe majpale ano roki kotar jekh berš kotar kerdime čhalavdipe hakajesko, jase kotar paluno keripe jase bikeripe organesko direkciako.

Odova roki čhinelape thaj lela te džal palem sakola bukja jase aktivipa ja organesko direkciako ja anglodavutnesko pml. bičhaldo lil organeske sebepi poangle bikerdipe.

X	365 dive 12 maseka 1 berš	Anglodavia ko Uluvutno dizutnengo
----------	--	--

Nacionalno konsili šaj thaj trubul te den anglodavia ko Uluvutno dizutnengo:

- 1) Kana siton čhalavime **olenge hakaja** jase kana nane ano šaipe te keren dendutne olenge publikake bukja jase raštrake orgajna na pherena pere bukja prekal olende (**ano poro anav**),
- 2) Kana siton čhalavde **hakaja dženutnenge** nacionalno minoritetesko save reprezentuina (**ano anav dženutnenge nacionalno minoritetesko**).

Nacionalno konsili odova šaj te keren pedo duj juridikane fundja.

Kanuni kotar Uluvutno dizutnengo

("Sl. glasnik RS", gn. 79/2005 thaj 54/2007)

"Dženo 25.

Sakova fizikano jase juridikano persona savi adikharela kaj šaj te del anglodavia ko Uluvutno dizutnengo."

Kanuni kotar nacionalne konsilja nacionalne minoritetjenge

("Sl. glasnik RS", gn. 72/2009, 20/2014 – pratsav AK, 55/2014 thaj 47/2018)

"1. Sasutne autorizacie

Dženo 10.

Nacionalno konsili,

12) dela anglodavia ko Uluvutno dizutnengo, kana dikhalarela kaj avilo dži čhalavdipe ačimoa thaj kanunea garantuime"

Anglodavia delape ano **lekavni forma jase mujea pedo hramibasko lil**.

Devipe anglodavia **na pokinelape** jase voj šaj te delpe bi pokinipe taksa jase aver daj devipe lovo.

Nacionalno konsileske na mangelape e avazipe jase autorizacia vaš devipe anglodavia ko Uluvutno dizutnengo.

Anglodavia šaj te kerolpe:

- ani **vestipaski forma** thaj/jase
- **pheripa formulari anglodaviako** savo arakhelape ano ofielno internet rigutni ko Uluvutno dizutnengo.

Bi dikhipe pedo savo čhandipe ka kerolpe anglodavia moldikano sito te ovol:

- **šužo,**
- **haljovipasko,**
- **precizno,**
- **koncizno** thaj
- te ovelole **čačikane** thaj **musajutne** gendja
 - o kotar **dendutno** jase persona savesko hakaj thaj/jase interesi čhalavdo
 - o kotar **odova vaš kaske phenelape kaj čhalavdipe hakajesko thaj/jase intereseko kerdoj** thaj
 - o kotar **akti thaj/jase keripe /bikeripe.**

9.2. Pačavutno vaš uluvipe vortojuridikanipe

Si but saranipe kana dikhelape relacia nacionalno konsili thaj Pačhavutno vaš uluvipe vortojuridikanipe e relacia Uluvutno dizutnengo e nacionalno konsilea. Numa, nane tikno gendo thaj semnipe ulavdipaske save si, a save siton konsekvence ulavdipaske ano kompetencie phendutne duj biphangle orgajna.

Palem, Pačavutno siole disave kompetencie save Uluvutno dizutnengo nanole.

Kanuni kotar činavdipe diskriminaciako

("Sl. Glasnik RS", gn. 22/2009)

"Kompetencie Pačhavutneske

Dženo 33.

Pačhavutno:

1. **lela thaj dikhlarela anglodavie sebepi čhalavdipe činavdipe diskriminaciako thaj phenela napja**;
3. **dela davie** sebepi čhalavdipe činavdipe diskriminaciako, thaj
4. **dela lokhe došalimaske registracie sebepi čhalavdipe činavdipe diskriminaciako"**

Dženo 38.

Pačhavutno **bahaminela legaripe procedura šandukanipe**, ano rami e kanunea savea lačarelape procedura medijaciaki, a **po angle so Lenape aver keripe ani procedura."**

Vaš ini akava mehanizmi uluvipasko te ovol efikasno musaj te pherenpe disave šartja:

- Anglodavia šaj te delpe **numa vaš diskriminacia** čhalavdipe činavdipe diskriminaciako), a **na ini čhalavdipe vestipaske thaj hakaja save šaj te oven ama nanolen elementja diskriminaciake** (von siton buti ko Uluvutno dizutnengo),
- Anglodavia šaj te den:

Bučharutno kotar buti

("Sl. Glasnik RS", gn. 34/2011)

"Persone autorizime vaš devipe anglodavie

Dženo 15.

Anglodavia vaš diskriminacia šaj te del:

- Sakova **fizikano jase juridikano persona jase grupe personengi save adikharena kaj sinolen peda peste diskriminacia;**
- **Organizacia savi kerela buti kotar uluvipe manušikane hakaja jase aver persona, ano anav thaj uzo e avazipe personako** savo adikharela kaj pedo oleste kerdili diskriminacia;
- Ani situacia **diskriminacia pedi grupa personengi, organizacia savi kerela buti kotar uluvipe manušikane hakajengo šaj te del anglodavia ano poro anav, bieavazipa** disavutne dženegro."

Nacionalno konsili šaj te del anglodavia:

- ano **poro anav** thaj
- ano **anav personako vaš savo adikharela kaj sine ja sito** diskriminišimo.

Kana delape **anglodavia ano anav personako savo adikharela jase podo oleste kerdili diskriminacia**, a savo sito **dženo odola nacionalno minoritetsko, nacionalne konsileske na mangelape ulavdo e avazipe odola personako**, dikhiba kaj prekal Ačimos thaj kanunja nacionalne konsilja reprezentuina nacionalno minoriteti thaj sa olenge dženukten.

Anglodavia delape ano **lekhavni forma**. Numa **specialno**, voj šaj te delpe **mujea ano hramibasko lil**.

Devipe anglodaviako **na pokinelape** jase voj šaj te delpe bi pokinipe taksa jase ma savi aver devipe lovo.

Anglodavia šaj te delpe opipe:

- Sakova **fizikano persona** savo kerela akti diskriminaciako,
- Sakoja **grupa persone** savi kerela akti diskriminaciako,
- Sakova **juridikano persona** savo kerela akti diskriminaciako thaj
- Sakova **organi publikaka thagarutnako** savo kerela akti diskriminaciako.

Devipe anglodavia siola manajipe thaj šaj te ovol labdardo numa talo disave šartja:

Kanuni kotar činavdipe diskriminaciako

("Sl. glasnik RS", gn. 22/2009)

"Dženo 36.

..... te sine kaj **procedura anglo krisi pe vipal akti nane uč inicirisalo jase juridikanozorale agorisalo."**

Adžahar, Pačhavutno na ka kerol procedura:

Kanuni kotar činavdipe diskriminaciako

("Sl. glasnik RS", gn. 22/2009)

"Dženo 36.

- te sine kaj **putarde dikholape kaj nane čhalavdipe hakajesko pedo** savo dendutno sikavela,

- te sine **ano vipal akti uč kerdilo a nane arakhlile neve dovade,**

- te sine kaj zorakarelpe **sebepi nakhibe vakhtesko kotar kerdimo čhalavdipe hakajesko našti te astarolpe reso keripaski."**

Ni autorizacia Pačhavutnesko pedo iniciribe krisipasko procesi **nane bišartjengo**. Atoska, vaš Pačhavutno te šaj te del davia musaj te ovol pherdo jekh ulavdo šarti.

Kanuni kotar čhinvdipe diskriminaciako

("Sl. glasnik RS", gn. 22/2009)

"Davie aver personengo

Dženo 46.

Daviašaj te dol **Pačhavutno** thaj organizacia savi sitoj vaš uluvipe manušikane hakajengo, jase hakaja daj grupa personenge.

Te sine kaj **diskriminatorno keripe sine numa pedo so džanlape savi persona**, davijutne šaj **te den davia numa uzo olesko eavazipe ani lekhavni forma.**"

Pačhavutneske **mangelape eavazipe personako savo adikharela kaj jase sine tali diskriminacia**, te sine kaj, palo dikhlaripe anglodaviako, arakhela kaj si than vaš **devipe daviako.**

Pačhavutneske, atoska, vaš iniciripe krisipasko procesi manglape lekhavno eavazipe:

- **Nacionalno konsilesko** te sine kaj **anglodavia dendoj ano poro anav** soske **diskriminatorno keripe sine pedo nacionalno konsili sar juridikano persona**,
- **Dženutneske nacionalno minoritetesko** te sine kaj **Nacionalno konsili anglodavia dendoj ano olesko anav** soske kaj **diskriminatorno keripe sine pedo olestes sar fizikano persona.**

Anglodavia šaj te kerolpe:

- ani **vestipaski forma** thaj/jase
- **pheripa formulari anglodaviako** savo arakhelape ano oficielno internet rigutni ko Pačhavutno.

Bi dikhipa pedo savo čhandipe ka kerolpe anglodavia moldikano sito te ovol:

- **šužo,**
- **haljovipasko,**
- **precizno,**
- **koncizno** thaj
- te ovelole **čačikane** thaj **musajutne** gendja
 - a. kotar **dendutno** jase persona savesko hakaj thaj/jase interesi čhalavdo
 - b. kotar **odova vaš kaske phenelape kaj čhalavdipe hakajesko thaj/jase intereseko kerdoj** thaj
 - c. kotar **akti thaj/jase keripe.**

Medijacia sito pana jekh kotar autorizime bukja savo siole Pačhavutno.

Kanuni kotar čhinavdipe diskriminaciako

("Sl. glasnik RS", gn. 22/2009)

"Šandikanipe

Dženo 38.

Pačhavutno **bahaminela** legaripe procedura **šandikanipe**, ano rami e kanunea save lačarelape procedura medijaciaki, a **poangle so lenape aver keripe ani procedura.**"

Ini vaš olesko efikasno leipe musaj te oven pherde disave šartja.

Pačhavutno ka:

1. **Bahaminol šandikanipe** te sine kaj palo dikhlaripe anglodaviako adikharella kaj si **šaipe olake labdardo realizuipe**;
2. **bičhalol diskriminišime personake thaj odoleske vaš kaske phenelape kaj kerela diskriminacia lekhavno propozalo vaš legaripe mediacija**,
3. ano roki **kotar 15 dive von siton autorizime te**
 - 3.1. **deklarišinenpe kotar propozalo**
 - 3.2. **haljovipa dena jekhe jase pobut medijatorja jase**
 - 3.3. **dena avazi e medijatore te čhinavol Pačhavutno.**

KURKO	LUJA	MARCI	TETRAIDJ	ŽOJA	PARAŠT.	SAV.
Dive leipe propozalesko vaš legaripe medijaciako						
		X Pratsav kotar propozalo vaš legaripe medijaciako				

Te sine kaj **jekh jase solduj riga**, ano mukhlutno roki, **deklarišinenape kaj na mangena** legaripe medijacijako jase **roki vaš deklarišipe bilabdardo nakhla, medijacia na ka legarolpe.**

Te sine kaj ano mukhlutno roki **rigutne lele legaripe medijaciako, Pačhavutno ka anol pratsav kotar anavipe medijatoresko.**

Pačhavutno dela **davia** kriseske **pedo fundo anglodaviako** savi dendili thaj uzo olate dendile artiklja jase faktja thaj dovade save von siolen.

Bučharutno kotar buti

("Sl. glasnik RS", gn. 34/2011)

"Devipe davia thaj loke došalipaske registracia

Dženo 34.

Kana ani procedura **pedo anglodavia zorakarelpe** kaj alo dži **diskriminacia**,Pačhavutno.....vazdela **davia** kompetentno kriseske te sine kaj dikhlarela kaj odova, sebepi pedo maškharipe situaciako, **majracionalno vaš reslipe efikasno uluvipe kotar diskriminacia, anglunisaripe kriseski praksa ano parnice vaš uluvipe kotar diskriminacia, vazdipe mincipe publikako** thaj aver....."

Akaja publikacia gatisarimi uzo finansijsko suporti Evropaka uniako thaj Konsili Evropako. Phendipe save sikhavdile ano akava dokumenti na reprezentuinela oficijelno gndipe Evropako uniako jase Evropako Konsilesko.

ROM

Konsili Evropako sitoj legardutni organizacia vaš manuškane hakaja. Astarela 46 raštre, ano odova sa dženutnen Evropaka uniake. Sa raštre dženutne Konsili Evropako hramisarde Evropaki konvencia kotar manuškane hakaja, haljovipe savesko reso uluvipe manuškane hakaja, demokratia thaj thagarutnipe juridikanipasko. Evropako krisi vaš manuškane hakaja dikhlarela labaripe Konvenciako ano raštre dženutne.

www.coe.int

Phuvja dženutne Evropaka uniake ande pratsav te keden pere džandipe, resursja thaj dživdipe. Khupate lačarde stabilno maškharipe, demokratia thaj adikhardo barjaripe ačhavipa kuluturako aver averipe, tolerancia thaj individualno vestipe. Evropaki unia sitoj vaš odova te ulavol poro reslipe thaj molikanipe e phuvjenca thaj themenca avri pere samatrende.

www.europa.eu

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Ministribe vaš manuškane thaj minoritetjenge
hakaja thaj amalikano dijalogi